Serie nouă
MAI 2015
5
(CLXVI)
36 pagini
10 lei

AM ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Festivalul CLUJ MODERN
Interviu cu Lavinia Coman
"Triptic de balet" la ONB
Premiile A.M.
Interviu cu Adrian Romcescu
"Bijuteriile" lui Marcel Dragomir

În imagine: **Laureaţi şi invitaţi la Gala Premiilor A.M.**
Foto: Sebastian Oros

Ce se întâmplă?

Liviu DĂNCEANU

Trei evenimente au tulburat recent profilul unei vieţi muzicale şi aşa mult prea agitate, într-un fel defectivă şi cu dor de depărtare.

1. France Musique, din raţiuni financiare, desigur, îşi propune să se restructureze, rămânând un simplu şi anodin post de radio on-line.

2. Sala Pleyel, construită în cel mai neaoş stil *art déco*, locul în care de bune decenii Filarmonica din Paris şi-a expus cu generozitate producţiile sonore, a pus lacăt la uşă în urma unui divorţ între proprietari, dar şi a unei iresponsabile despărţiri de marea muzică.

3. În prestigioasa publicaţie muzicală *Diapason*, Ivan A. Alexandre a scris un articol, aş zice incendiar – „Le monde selon Philippe" – în care se dă foc efectiv muzicii contemporane apreciate ca fiind o relicvă, chiar dacă autorul se rezumă la creaţia lui Philippe Manoury, ajuns, se pare, un fel de ţap ispăşitor.

Ce leagă aceste trei evenimente? În primul rând coma profundă în care a intrat muzica savantă, cu precădere cea modernă şi post-modernă, comă diagnosticată cu numeroase prilejuri în pofida ignoranţei celor ce ar trebui să participe la surmontarea unei atari dramatice situaţii. În al doilea rând particularităţile ce definesc un anumit tip de itinerar cultural, pe cât de sintetic, pe atât de contradictoriu. Să nu uităm că tentativa de unificare (globalizare), reală sau imaginară a lumii actuale este concurată de principiul opus al unei specii umane extrem de fărâmiţate şi ierarhizate. În al treilea rând secularizarea care, în opinia adepţilor corectitudinii politice, reprezintă un fenomen desuet, a dus la pulverizarea unor valori situate cândva într-un spaţiu al normalităţii şi al unor soluţii rezonabile şi salutare. Nu cunosc un mesaj mai unificator, mai global şi mai consecvent în plan axiologic decât cel iniţiat, în urmă cu două milenii, de către Creştinism. Concepţia despre cultură a Creştinismului se înfăţişează ca fiind una profund universalistă. Procesul de unificare a lumii este dus până la capăt, efectul lui istoric fiind expansionismul european, vizând unificarea întregului mapamond în jurul nucleului său creştin. Nu sunt deloc sigur că, dacă ar fi avut o altă religie şi, pe cale de consecinţă, o altă filozofie a istoriei, cultura şi arta occidental-europeană ar fi purces la cucerirea lumii.

(Continuare în pag.2)

DIN CUPRINS

FESTIVAL CLUJ MODERN................2-4
CORUL ACADEMIC RADIO..................5
ULPIU VLAD la 70 de ANI.................6-7
TRIPTIC DE BALET........................8-10
INTEGRALA BEETHOVEN (3)...........11
INTERVIU CU L. COMAN..............12-13
PREMIILE A.M. 14-20
FLAUTUL FERMECAT la OCC...........21
PREMII RADIO......................................23
CONCURS "TITEL POPOVICI"....24-25
CONVORBIRILE A.M.....................26-27
TURNEU FUEGO...........................28-29
PUNCTUL PE J... AZZ...................30-31
CONCERTE...................................32-33
BIJUTERII MARCEL DRAGOMIR......35
MUZICA PE MICUL ECRAN...............36

Ce se întâmplă?

(Urmare din pag.1)

Numai că orice contact cu valorile aflate în afara spaţiului originar subminează propriile valori, iar mecanismul de desacralizare şi laicizare specific epocii moderne a permis exotizarea şi, implicit, înstrăinarea culturii de tip occidental-european. Ca orice imperiu, bătrânul continent şi-a pierdut prin extindere şi colonizare caracteristicile lui esenţiale. Iar muzica savantă (creaţie exclusiv vest-europeană) a suferit copios de pe urma contaminării cu idiomurile din zona entertainment-ului. De altfel, una dintre recomandările Ministerului Culturii din Franţa a fost aceea de a se diminua în repertoriile orchestrelor simfonice din haxagon, subvenţionate de stat, ponderea lucrărilor aşa-zise dificil de receptat şi re-orientarea către muzicile larg accesibile (nimic nou, iată, sub soarele unui nou suflu, vorba lui Octavian Nemescu, proletcultist!).

În acest timp, sărăcuţul limbaj muzical se zbate între etnicism şi globalism, două axe concurente de structurare şi interpretare. Parafrazându-i pe Spengler (*Declinul Occidentului*) şi Toynbee (*Studiu asupra istoriei*) putem opera un decupaj muzical, trecând peste frontierele istorice şi culturale. Un decupaj ce riscă să favorizeze ireversibil muzicile de divertisment şi să stigmatizeze muzica savantă. Unde mai pui că disputa dintre cultura de mase şi cultura elitistă este văzută de Samuel Huntington (*Conflictul civilizaţiilor*) ca un motor al istoriei, inclusiv al evoluţiilor actuale, ca şi cum concurenţa în artă s-ar baza pe legi analoge economiei de piaţă. (Nu întâmplător Fernand Braudel şi Immanuel Wallerstein au împărţit lumea în arii de civilizaţie pe criterii predominant economice). Or, se ştie, divertismentul e o industrie, pentru mulţi deosebit de rentabilă. O afacere. Muzica savantă e doar facere. Nu e mai puţin adevărat că există suficiente exemple de compozitori care au transformat muzica savantă într-o învârteală, inventând tranzacţii oneroase cu principiile estetice ori cu bunul gust. E un fel de bişniţă la drumul mare, cei înşelaţi pierzându-şi definitiv interesul pentru marea muzică. Şi în afaceri şi în faceri trebuie să mizezi pe o anume ideologie.

Paradoxal, dar cu cât arta sunetelor e mai onestă, cu cât se vrea mai aproape de esenţe, cu atât doza de ideologie sporeşte şi devine mai transparentă. Mare parte dintre opusurile importante zămislite până acum sunt strict dependente de actualitate. Ca, de altfel, orice discurs despre ţelurile ultime, care este un discurs deghizat despre prezent. Pe de altă parte, artificialitatea punţii dintre prezent şi trecut lasă compozitorului autocrat de muzică savantă un spaţiu de libertate limitat, dar totuşi efectiv, chiar în contextul unor vremuri cu ideologii represive. Dimpotrivă, libertatea aparent fără limite, oricum incertă, caracteristică pluralismului democratic al autorilor de entertainment sonor, se loveşte de zidul acelui fond comun anodin, acelui sistem minimal de repere ce duce inevitabil la reiterări insidioase. Tindem tot mai mult spre libertate. Liberi să desfiinţăm France Musique, să închidem Sala Pleyel ori să dispreţuim muzica savantă contemporană.

4 + 3 -

Carmen CHELARU

Un fericit concurs de împrejurări m-a adus pentru câteva zile din luna aprilie la Cluj, ca audient și ocazional participant la festivalul *Cluj Modern*, eveniment bienal, aflat anul acesta la ediția a XI-a.

Festivalul a cuprins șapte zile – 18–25 aprilie –, fiecare cu câte un eveniment, organizat în principal de Academia de Muzică *Gh. Dima*, împreună cu diverși parteneri și susținători, între care Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor ș.a.

Am avut șansa să asist la ultimele patru evenimente – concertul *Jazz is Modern* (21 aprilie), Simpozionul Internațional de Muzicologie (22 aprilie), concertul *Axis Mundi via Paris* (23 aprilie) și simfonicul de închidere a festivalului (25 aprilie).

Voi începe cu ***publicul*** – destinatarul de fapt al eforturilor artistice. Fără a căuta explicații, spectatorii auditori ai evenimentelor din cele patru

Adrian Pop

zile de festival au fost mai numeroși decât mă așteptam și, mai important decât atât, vizibil interesați de programul propus; un public implicat și cald totodată, cu vârste dintre cele mai variate – de la studenți la maeștri și melomani experimentați.

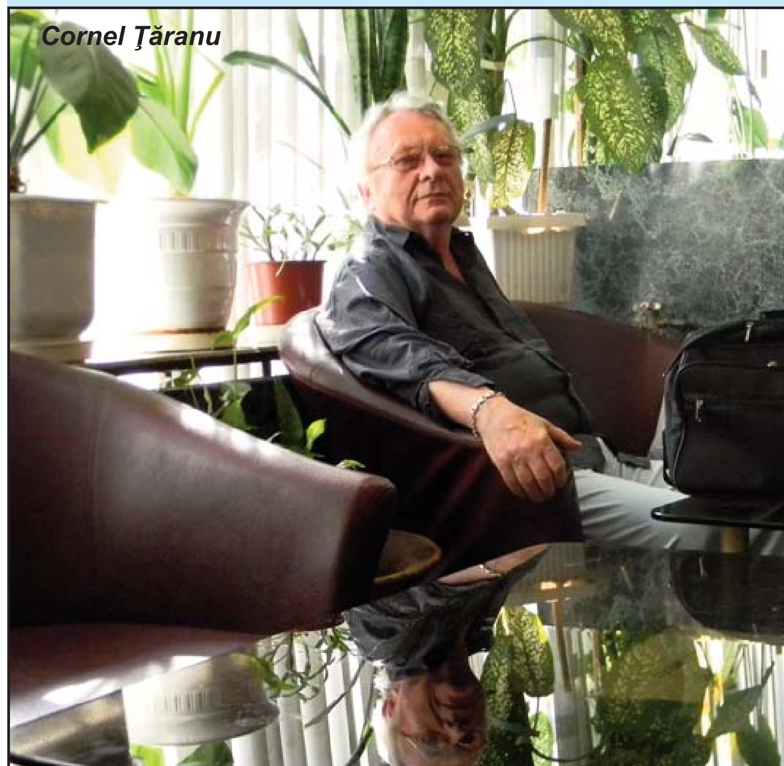
Am resimțit plăcutul confort psihologic pe care ți-l produce ambianța de civilizație, suport și reverență față de artă și artiști.

În privința *compozitorilor* și *interpreților* voi expune aplicat.

Primul contact cu festivalul l-am avut în **concertul *Jazz is Modern***, din **21 aprilie**, de la Colegiul Academic–*Auditorium Maximum* (de fapt tradiționala sală de concerte a Filarmonicii *Transilvania*, cunoscută și drept *Casa Universitarilor*). Interpreții au fost **cvintetul de jazz româno-finlandez *Elena Mîndru Finnection***, compus din: Elena Mîndru – voce,

Non multa sed multum

Sampo Hiukkanen - vioară, Tuomas J. Turunen - pian, Eero Seppä – contrabas și Anssi Tirkkonen – tobe. Așa cum se precizează și în caietul-program al festivalului, a fost evident faptul că cei cinci tineri artiști – în același timp interpreți și creatori – au studii temeinice muzicale.

Cornel Ţăranu

Vocalista Elena Mîndru – absolventă a Academiei de Muzică din Cluj – s-a dovedit nu numai o interpretă de reală valoare, ci și compozitoare de talent și o plăcută amfitrioană (titlu fericit ales pentru prezentatorii-comentatori ai concertelor).

Fără a fi un cunoscător în ale jazz-ului – poate tocmai de aceea! – am simțit delectarea unei muzici bine făcute, în care s-au întâlnit deopotrivă internaționalul cu autohtonul, în care bucuria faptului artistic a depășit scena, contaminând publicul; în care simțul spectacolului de bun gust, cu o potrivită tentă academică s-a menținut până la sfârșit; în care *vizualul* – ca să păstrez tematica propusă a doua zi, de simpozionul internațional de muzicologie – a completat și potențat *auditivul*. O plăcută impresie mi-a creat conectarea declarată și în același timp de mare naturalețe, a solistei Elena Mîndru la perioada de formare și la mentorii săi clujeni, profesorii Adrian Pop și Cornel Țăranu.

Am remarcat cu plăcere un percuționist excelent, un pianist cu reale calități improvizatorice, un basist și un violonist de asemenea remarcabili.

Cei cinci au câștigat neîntârziat audiența prin omogenitate și excelentă comunicare interpretativă, completate de intervenții solistice remarcabile.

A urmat **Simpozionul Internațional de Muzicologie**, din **22 aprilie**, având ca temă *Seeing Sound Hearing Images* (*A vedea sunetul, a auzi imagini*) – temă vastă, incitantă, cu inepuizabile comentarii posibile, propusă de profesorul Nicholas Cook, de la Universitatea din Cambridge (Marea Britanie). Moderatorul ambelor sesiuni ale simpozionului a fost profesorul univ. dr. Pavel Pușcaș, de la Academia de Muzică clujeană.

Fără a intra în detalii – în speranța că, după un timp va apărea un volum al comunicărilor prezentate – voi puncta câteva impresii generale.

- Șansa – nu prea frecvent întâlnită la noi – de a audia și schimba impresii cu o personalitate internațională recunoscută în domeniu, în persoana profesorului N. Cook.

- Punctualitatea și rigoarea intervențiilor, în raport cu timpul disponibil.

- Diversitatea fațetelor abordate, în cadrul general al temei propuse.

- Prezența constantă și consistentă a unui public, în care studenții (direct interesați de teritoriul muzicologic) au constituit majoritatea.

Joi, **23 aprilie**, a avut loc în Sala Studio a Academiei de Muzică, un alt eveniment – **concertul** intitulat ***Axis Mundi via Paris***. Un program interesant structurat, cu prezența centrală a violoncelistei **Diana Ligeti** – muzician de dimensiuni internaționale, cu rădăcinile formării artistice la instituția muzicală clujeană. Concertul a avut doi amfitrioni – piesele de grup instrumental fiind prefațate de prof. Vera Negreanu, iar cele pentru violoncel solo, de interpreta însăși. Colaboratorii Dianei Ligeti au fost în acest concert membrii Trioului *Axis Mundi* – pianista Eva Butean, violonistul Radu Dunca și carismaticul clarinetist Aurelian Băcan.

Păstrându-mă din nou în sfera temei muzicologice a simpozionului din ziua precedentă, am perceput cu veritabilă plăcere prezența cuceritoare, carismatică, într-o ardere continuă – în comentariile oratorice, ca și în cele muzicale – a Dianei Ligeti. În expunerea pieselor n-am putut să nu admir o dezinvoltură, naturalețe, uimitoare ușurință în exprimare și putere de sugestie, în pofida unei lungi perioade în care solistei i-a lipsit contactul cu limba română !

Este în mod evident un mentor înnăscut, trăiește muzica în profunzime și o împărtășește cu vie plăcere auditorilor ei. Această vitalitate și carismă îi contaminează atât pe partenerii de scenă, cât și pe spectatori, fără urmă de scepticism sau rezervă. Diana Ligeti este, cum spuneam, o *Imagine* vie, elocventă a muzicii pe care o interpretează!

Într-o continuitate firească, cei trei tineri artiști ai Trioului *Axis Mundi* au menținut atmosfera de *joc al sunetelor și imaginilor*, prin depășirea cu dezinvoltură a dificultăților tehnice ale partiturilor, înlăturarea încorsetării academice, pătrunderea – împreună cu audienții – într-o sferă ludică, marcată de prospețime, naturalețe și spontaneitate. Totodată, în pofida tentațiilor, cei trei s-au menținut în limitele bunului gust și al umorului subtil!

Întregul program a urmat o traiectorie ascendentă a exteriorizării sensurilor expresive, de la *Ecourile* lui Ulpiu Vlad la pantomimele *Proverbelor* lui Roman U. Vlad și înapoi la introspecțiile enigmatice ale *Secvenței* lui L. Berio și discursul cu tente contemplative din *Nachtgesang* de Philipe Hersant. O fericită opțiune a fost și alternanța grup instrumental – violoncel solo, care a trasat o rigoare a formei spectacolului în diversitatea limbajelor abordate.

Concertul ce a marcat **închiderea festivalului *Cluj Modern***, de **vineri 24 aprilie**, a constituit și momentul culminant prin numărul participanților, fiind și contribuția de mare consistență artistică a **Filarmonicii *Transilvania*** în prezenta ediție – densitate componistică și valoare interpretativă asigurate, alături de orchestra simfonică clujeană, de ***maestrul* Horia Andreescu**, din nou solista **Diana Ligeti** și originalul grup vocal ***3 o'clock*** – Nicole David, Lina Bakutayan și Andreea Alexievici.

Programul, cum spuneam, consistent și amplu a însumat contribuții componistice românești și străine, reluări și prime audiții, autori de mult consacrați și tineri deplin afirmați.

Lucrarea în primă audiție absolută *Cantus gemellus* (2014) a compozitorului Cornel Țăranu aruncă un arc peste timp, integrând timbrul flautelor drepte medievale și versul lui Dante în sonoritățile nonfigurative și în melodica cu totul personală specifică stilului său componistic.

O spectaculoasă evocare a imaginarei lupte dintre întuneric și lumină, cu evidente înclinați către supremația celui dintâi am perceput în piesa *Erebos* a tânărului Sebastian Androne, produs al școlii componistice bucureștene, laureat cu premiul I la ultima ediție a Concursului Internațional de Compoziție *George Enescu* (București, 2014).

Un joc al culorilor muzicale – frânturi melodice, ritmice, timbrale – a urmat în *Kaleidoscop*-ul lui Adrian Iorgulescu (2012), redat de o formație orchestral-vocală redusă, dar nu mai puțin spectaculoasă.

Partea a doua a programului a inclus un opus concertant de Adrian Pop – având-o ca solistă pe mereu admirabila violoncelistă Diana Ligeti – în care compozitorul a revizuit și amplificat (în 2014) o creație proprie datând din anul 1975.

Muzica se înscrie într-o evidentă sonoritate autohtonă – autorul indică drept punct de plecare o colindă din colecția lui Sabin Drăgoi – discursul urmând multiple transformări, atât în expunerile orchestrale, cât și în cele solistice. A fost un nou prilej de a admira corelarea perfectă a celor doi protagoniști – *maestrul* Horia Andreescu și violoncelista Diana Ligeti!

Seara s-a încheiat în triumf, cu spectaculoasa compoziție pentru orchestră mare *Krzesany* (1974), a muzicianului polonez Wojciech Kilar — autor, între altele, al coloanei sonore din celebrul film *Pianistul* (regia Roman Polanski, 2002). Titlul indică intenția compozitorului de a-și înscrie muzica în comuniune cu filonul popular (*krzesanie,* se precizează în caietul-program, este un dans popular din zona Podhale). Mai curând însă decât o rapsodie poloneză, rezultatul sonor este o metaforă a *Dansului*, în care recunoaștem chiar și ritmuri asemănătoare folclorului românesc.

***Axis Mundi* și Diana Ligeti**

… și toate acestea n-ar fi fost posibile fără contribuția simfonicului clujean – ansamblu de altitudine internațională – în deplină rezonanță cu bagheta de binecunoscut prestigiu a *maestrului* Horia Andreescu.

Există la Cluj – am remarcat nu numai cu această ocazie – o stare de gratitudine specială față de maeștri, manifestată constant și cu o sinceritate, pe care nu ești îndemnat s-o pui la îndoială. Această perpetuă recunoaștere și recunoștință are totodată o potrivită tentă de discreție, care contrazice frazele bombastice ale vremurilor de azi (și de *ieri*!). Așa de pildă nume precum *Maestrul Toduță*, *Maestrul Ciolan* și mai încoace, *Maestrul Țăranu* se pronunță cu reverență și cu un anume aer tainic, ca atunci când vorbești despre altitudini umane perpetue. Tot astfel se manifestă publicul rafinat, sobru și în același timp entuziast, față de valori dragi sufletului său – Filarmonica clujeană și dirijorul Horia Andreescu, oaspete al acestui final de festival.

A fost așadar o experiență de neuitat, între meritele agendei festivalului fiind și *densitatea* evenimentelor – nu mai mult de unul pe zi! – dând astfel răgaz pentru participare și reflecție! (foto Alexandra Jurje)

Trei sferturi de secol

Grigore CONSTANTINESCU

Corul academic Radio, fondat în 1940 sub conducerea lui Ion Croitoru, s-a impus ca o formaţie de elită, unită în România, condusă fiind – de-a lungul anilor – de Dumitru D. Botez, Dumitru D. Stancu, Gheorghe Danga, Constantin Petrovici, Emanoil Elenescu, Alexandru Şumski, Carol Litvin, Aurel Grigoraş, pentru ca în prezent la pupitru să se afle în următorii 15 ani maestrul Dan Mihai Goia.

Mii de minute de înregistrări speciale, concerte *a cappella* şi vocal-simfonice, emisiuni Radio - TV au determinat atât diversificarea repertorială cât şi afirmarea concertistică la înalte cote valorice. Numeroşi compozitori români au scris lucrări pentru această formaţie, care le-a prezentat pe scenă în primă audiţie absolută dar le-a şi înregistrat. Acest ansamblu coral de excepţie a probat calitatea sa în lucrări din literatura muzicală românească şi universală, în marele repertoriu liric prezentat pe scena de concert, abordând un impresionant număr de lucrări în toate genurile muzicale, de la miniatură la poemul coral, de la misă şi oratoriu la operă, cantată sau simfonie.

Ansamblul a efectuat turnee în numeroase ţări europene, colaborând adesea cu orchestre de renume, sub baghete de prestigiu din ţară şi din străinătate.

După primul concert aniversar (18 februarie 2015) dedicat *muzicii universale*, al doilea concert aniversar (30 aprilie) a fost consacrat creaţiei româneşti contemporane. Relaţiile cu compozitorii noştri au oferit asemenea creaţii, cu semnături presitigioase, unele dintre acestea figurând în desfăşurarea muzicală a acestui concert, în dorinţa de ascensiune a înţelegerii mesajului creator.

Referitor la reperul aniversar şi alcătuirea repertoriului, se pot alinia temporal participările componistice. Cu o singură excepţie – compozitorul Adrian Pop, aflat în spaţiul a şase decenii de existentă, ceilalţi autori de muzică depăşesc mai mult sau mai puţin vârsta corului: deceniul 7 - Cornelia Tăutu, Irina Odăgescu Ţuţuianu, deceniul 8 - Felicia Donceanu; cei care ne-au părăsit aveau vârste patriarhale, Radu Paladi - 87 şi Vasile Timiş 92 de ani. Concepţia dirijorului Dan Mihai Goia a fost cea a unui program în „oglindă”, în care muzica primului compozitor să fie simetrică cu cea a finalului de concert. Pentru început **Cântarea pătimirii noastre** de Irina Odăgescu Ţuţuianu, lucrare inspirată de versurile poetului Octavian Goga (recitator Ionuţ Kivu). Imaginea sonoră, cu culoarea variabilă, lirică sau dramatică, restituia apoi piesa **Voroneţ** de Vasile Timiş, urmată de „tinereţea fără bătrâneţe” a celor două **Colinde laice** de Radu Paladi şi impunătoarea incantaţie, rugăciunea Domnească **Tatăl nostru** de Felicia Donceanu. Cei doi compozitori care încheiau derularea programului până la mijlocul său au fost Adrian Pop, realizatorului unui ecou de madrigal, **Strade, stradele** şi Cornelia Tăutu cu vivacitatea melodico-ritmico-intonaţională a **Divertismentului rustic** (participanţi solistul vocal Nicolae Simonov, pianista Carmen Săndulescu, percuţionistul prof. univ. Alexandru Matei).

„Oglindirile” continuau apoi în sens invers cu **Tripticul coral religios**, imagine alternativă a componisticii Corneliei Tăutu, muzică întregită spiritual de contrastul distinct al celor **Două colinde laice** de Adrian Pop. Lumea culorilor, sugerată la început de Vasile Timiş, intră în dialog cu feeria corală **Culori, flori, fructe**, versuri şi muzică de Felicia Donceanu. Spre finalul recurenţei oglindirilor, lumina versului eminescian aducea aura romantică dragă interpreţilor şi publicului, subtil tălmăcită în sonetul **Atât de fragedă** de Radu Paladi, elegant evocată în **Trei valsuri** de Vasile Timiş. Momentul final al acestui minunat program, deci şi ultima „oglindire”, a răsunat plin de emoţie prin vocile corului, intonând **Tatăl nostru** de Irina Odăgescu Ţuţuianu, model de simţire în rugăciunile poporului nostru.

Încheiem aici impresiile de ascultător şi comentator al Concertului aniversar, desfăşurat sub gestul inspirat al dirijorului Dan Mihai Goia, în anul care se încheie cariera de dirijor al Corului Academic Radio cu o demonstraţie la altitudine de maximă măiestrie.

Flori de câmp

Thomas BEIMEL

Puține sunt instituțiile muzicale care se pot mândri cu o adresă atât de poetică, cum este Universitatea Națională de Muzică din București: Poiana Narciselor. Adresa universității, o câmpie sonoră pe care muzica lui Ulpiu Vlad înflorește mereu, este emblematică, ea circumscrie o trăsătură esențială a capitalei românești, ce se potrivește perfect cu caracterul muzicii lui U. Vlad: prezența naturii într-un spațiu urban, căci fosta rezidență a principilor valahi leagă facilitățile unui trai specific marilor orașe cu prezența nemijlocită a vieții de la țară. Ambientul viu al plantelor și animalelor în forme pe jumătate cultivate, pe jumătate lăsate în voia lor, este nu numai reprodus în numele multor străzi – Livada cu duzi, Puțul cu plopi, Grădina cu cai –, ci se face până în ziua de astăzi simțit pretutindeni în viața cotidiană. Bucureștiul are o proprie poetică a vieții, rurală, ce găsește în muzica lui Ulpiu Vlad o corespondență sonoră, cum este spre exemplu lucrarea *Flori de câmp* pentru cvartet și orchestră de coarde.

*Lucrarea **„FLORI DE CÂMP" -** pentru cvartet şi orchestră de coarde are la bază un număr de structuri componistice puternic individualizate, ce se succed şi se întrepătrund în tensiunea unui arc expresiv asigurat, în bună parte, de caracterul evocator al lucrării.*

Din punct de vedere al materialului sonor, piesa cuprinde totalul cromatic, în care sunt accentuate construcţii modale diferenţiate, în sensul impunerii unor structuri limitate din punct de vedere al înălţimilor.

Sistemul ce cuplează elementele operei muzicale la nivel lăuntric, funcţionează între constituentele poetico-melodice şi cele dinamice, evidenţiind categorii sintactice complexe, a căror evoluţie culminează în secţiuni de virtuozitate, solicitând interpreţilor reale calităţi tehnice şi creatoare. Un rol aparte revine timpului muzical, prezent în formă saturată, închisă, ce imprimă linişte interioară după zbuciumul acumulărilor.

Expresiile tehnice din descrierea de mai sus tăinuiesc caracteristici ale esteticii lui U. Vlad. Reușita sa cea mai importantă o constituie la prima vedere conexiunea dintre structurile compuse și formele improvizatorice, o trăsătură care pecetluiește de la început demersul său artistic. Această descriere verbală nu atinge însă esența spirituală a esteticii sale. Libertatea, semnificând în alte contexte aleatorica lăsată interpretului, nu servește numai la producerea unei sonorități inovative, a unei flexibilizări a formei muzicale și a unei comunicări mai directe, care subminează structurile ierarhice prestabilite; scopul ei ultim este atât o reprezentare aleagorică, cât și o comunicare trăită în adevăratul sens al cuvântului, care să depășească granițele categoriale ale muzicii – melodia, armonia, ritmul, forma, stilul –, pentru a face auzite bătăile inimii dintr-o comunitate cuprinzătoare: o muzică ca dialog cu cosmosul, cu lumea, înțeleasă ca un tot indivizibil.

Muzica lui Upiu Vlad impresionează printr-un amestec de rafinament estetic și sensibilă imediatețe.

Ulpiu Vlad

Convențiile – mantia vieții urbane, ca să ne întoarcem la metafora Virginiei Woolf – nu acoperă condițiile esențiale ale vieții omenești, care au valabilitatea lor, dincolo de epocile istorice, situațiile politice și de structurile economice.

Interesul urmărit consecvent pentru o esențializare a mesajului muzical este și o consecvență a experiențelor care l-au marcat. Ulpiu Vlad s-a născut la 27 ianuarie 1945 în Zărnești, un orășel în curbura Carpaților, la poalele Pietrei Craiului. Acolo a auzit încă din copilărie muzica tradițională a țăranilor. În timpul studiului, „folclorul" era o disciplină obligatorie, căreia Ulpiu Vlad i s-a dedicat cu plăcere. Înregistrările de pe teren au constituit pentru el un material de cercetare viu, prin care a putut să-și formeze o convingere estetică. Pe aceasta o vede manifestată în cântecul și jocul instrumental al țăranilor români: muzica trebuie să fie precum natura, bogat variată, ca

frunzele unui copac, independentă și liberă cum este cântecul păsărilor. Ca urmare, a inventat cicluri de mari dimensiuni, lucrări cu formă deschisă, ce primesc la fiecare execuție o altă configurație sonoră.

Cred într-o muzică asemănătoare cu natura, în sens de creaţie divină, în care legi general valabile acţionează, într-o infinită nuanţare, atât la nivelul operei, cât şi la nivelul celor mai fine componente. Sunt captivat de sufletul muzicii, de virtuţile ei.

Lucrarea „Flori de câmp" ocupă un loc special în opera lui U. Vlad, deoarece este o muzică mai puternic structurată. Cu toate acestea, dialogul foarte contrastant dintre soliștii cvartetului de coarde și muzicienii din orchestră este intensificat printr-o individualizare puternică, ce ține cont de particularitatea fiecărui muzician. În afară de aceasta, lucrarea este impregnată de elemente specifice muzicii tradiționale, însă fără a cita ceva, nici măcar ca adaos. Precum într-o doină, o formă de cânt tipică în România, muzica se deapănă liber în timp. Cu o mare aplecare spre detaliu, arcurile melodice formează un ornament în continuă transformare, ce acționează organic.

Ulpiu Vlad creează în compozițiile sale o atmosferă similară visului, din care nu exclude coșmarurile. Intenția sa este de a crea prin mijloace muzicale o stare de semiconștiență, care să producă o mare transparență: lasă să se ghicească o lume în spatele sunetelor, în spatele viselor, în afara limitelor vieții omenești, orientată după respirația cosmosului.

Thomas Beimel

(Traducerea din germană: Ana Szilágyi)

Recital Daria Tudor

Mircea ŞTEFĂNESCU

Filarmonica George Enescu din Bucureşti a programat în cadrul Stagiunii de marţi seara, la 31 martie 2015, la Sala mică a Ateneului Român, recitalul pianistei **Daria Ioana Tudor**.

Şi de la început trebuie să spun că ascultând-o am fost impresionat de forţa personalităţii sale artistice, de vigoarea interpretărilor sale, de splendoarea sunetului său, de virtuozitatea de o claritate şi de o distincţie măiastră. Aflată într-o excelentă dispoziţie de spirit, Daria Ioana Tudor a corolat cu această atingere de triumf întregul recital. Sala era plină până la refuz şi am resimţit pulsaţiile de fervoare a ceea ce, specialiştii definesc a fi conştiinţă colectivă.

Programul a cuprins titluri redutabile din repertoriul de gen şi singurul lor enunţ conferă ordinul de mărime a impactului mental şi emoţional care a cuprins asistenţa. Am ascultat **Sonata nr. 23 în fa major, op. 31, Appassionata**, de Ludwig van Beethoven, piesa **E.I.H.A** de Artem Hyzhayk. **Scherzo nr.2. în si bemol minor, op. 3**, şi **Sonata nr. 2 în si bemol minor. op. 35** de Frederic Chopin.

Dispus între aceste universuri de gândire componistică, recitalul s-a statuat din primul moment prin unicitatea îmbinării într-un acelaşi suflu interpretativ prin profunzime şi suverana frumuseţe a realizării instrumentale.

Diana Ioana Tudor a conferit capodoperei bethoveniene, **Sonata Appassionata**, impetuozităţi de magnificenţe şi înalte paliere de luminozităţi ca acte de voinţă în limpezimi şi într-o de nestăvilit vigoare afectivă şi mentală.

Piesa **E.I. H.A.** de Artem Hyzhayk are înţelesul, fără îndoială universal, exprimat în denumirea sa, prin iniţialele din textul ebraic al Plângerilor lui Ieremia. Această compoziţie, are valoarea ei proprie, are forţă de expresie, tratează performant claviatura şi este încă o dovadă, dacă ar mai fi fost nevoie, că şi in muzica contemporană există creaţii se care desprind din miezul pur şi adevărat al fiinţei.

Scherzo nr. 2. în si bemol minor,op. 3 şi **Sonata nr. 2. în si bemol minor, op. 35** de Frederik Chopin, au avut în interpretările Dariei Ioana Tudor acea expresie liberă a climatului strălucirilor şi, după caz a dramei, într-o admirabilă dezinvoltură a dezvoltării imaginilor sonore. Şi totul până a se fi transformat, acolo, pe podium, într-o postură de actor care vorbea publicului, dar prin intermediul pianului, şi atunci am avut viziunea de nestăvilit că Daria Ioana Tudor, nu cântă la pian, ci cântă cu pianul. Ceea ce a purtat totul până la izbucnirea de tumult, ca la ivirea altor lumi.

Daria Ioana Tudor este o personalitate muzicală complexă, prezenţa numelui său pe afişele a numeroase săli de recital şi de concert din ţară şi din multe alte ţări europene, şi nu numai, este o realitate.

„Triptic de balet”

Mihai-Alexandru CANCIOVICI

Compania de Balet a Operei Naţionale Bucureşti ne-a oferit o frumoasă surpriză prin spectacolul coupé de balet în premieră ce a inclus în program trei titluri pe partituri muzicale deosebite, fiecare dintre ele fiind compoziţii coregrafice a unor nume de referinţă: Yuri Possokhov, artist rus, Jiří Kylián, un cunoscut coregraf ceh de dans modern şi Sir Frederick Ashton, redutabil maestru englez.

Prima bucată, creată de Yuri Possokhov pe celebra „Simfonia clasică” a lui Serghei Prokofiev, a beneficiat de prezenţa maestrului de balet Gennadi Nedvigin şi a Sandrei Woodall, creatoarea costumelor. După opinia mea, această lectură coregrafică a maestrului rus Possokhov mi s-a părut cea mai reuşită. Desenul coregrafic este perfect, amplasarea balerinilor şi a cuplurilor în spaţiul de dans se face cu mare rigoare şi inteligenţă. Coordonarea mişcărilor pe muzica atât de dificilă a lui Prokofiev este exemplară.

Trebuie să remarcăm, încă de la început, că actuala Companie de Balet a Operei s-a reclădit, s-a reconstruit miraculos prin îmbogăţirea cu noi tineri, mulți fiind veniți din străinătate.

Compartimentul băieţi, vitregit cu ani în urmă prin plecarea unor tineri, este astăzi revigorat. Aceştia se pregătesc tehnic impecabil, au sărituri frumoase, echilibru în scenă, sunt buni porteuri. Am apreciat îndeosebi variaţiile băieţilor, impecabil executate. La premieră au dansat: Bianca Fota - Dawid Trzensimiech, primul cuplu, Marina Minoiu - Shuhei Yoshida şi Sena Hidaka - Barnaby Bishop. Au urmat patru cupluri: Rebecca Haw, Akone Ichii, Nastasia Philippou, Bianca Stoicheciu, Lucas Campbel, Bogdan Cănilă, Liam Morris, Egoitz Segura.

În distribuţia a doua doar primul cuplu s-a modificat prin prezenţa Cristinei Dijmaru şi a lui Robert Enache.

Toţi aceşti tineri s-au racordat excelent cerinţelor coregrafului, realizând o partitură de înaltă clasă.

A doua piesă „Petite Mort”, creată de un mare coregraf contemporan, Jiří Kylián, pe muzica lui Wolfgang Amadeus Mozart (Concertul nr. 23 pentru pian şi orchestră în La major, K488 - Adagio şi Concertul nr. 21 pentru pian şi orchestră în Do major, K 467 – Andante), au fost realizate în costumele proiectate de Joke Visser.

I-am urmărit cu interes coregrafiile moderne ale lui Kylián, pe care-l consider un artist contemporan de prestigiu, ce a înţeles să revoluţioneze mişcarea spre forme şi structuri total diferite de stilul neoclasic. El apelează la plastica trupului uman pe care o speculează inteligent, creând o mişcare care curge şi se desfăşoară superb.

„Petite Mort” a fost creat la Salzburg, la împlinirea a două secole de la moartea lui Mozart, în 1991. Coregraful mărturiseşte şi decriptează titlul: Petite Mort este o modalitate poetică şi ciudat de semnificativă pentru a descrie extazul unui act sexual. În franceză şi în alte limbi, această senzaţie este descrisă ca o mică moarte. Poate că este aşa, căci în acel moment al plăcerii (sau potenţialul moment de a crea o nouă viaţă) ni se reaminteşte faptul că vieţile noastre au o durată relativ scurtă, iar moartea nu este niciodată prea departe.” Desigur, este un punct de vedere pe care-l respectăm. După opinia mea, într-o partitură coregrafică trebuie să existe o similitudine între muzică, mesajul stilistic al compozitorului şi desenul coregrafic. În Concertul nr. 23 pentru pian, acel adagio superb este atât de diafan şi de poetic

încât nu-l pot asocia cu un dans bărbătesc, deci viril, cu săbii, indiferent că acesta ar putea sluji ideii şi gândirii coregrafului. Mi se pare mult prea alambicată, poate chiar sofisticată apropierea de senzaţia trăită în actul sexual. Dar, acesta este un alt punct de vedere, din perspectiva receptorului de balet. Dacă pot avea unele rezerve pentru prima parte, în andantele din concertul nr. 21, prestaţia cuplurilor este într-adevăr superbă, pentru că aici Kylián speculează excelent corpurile balerinilor, mişcarea curge frumos, trupurile se îngemănează poetic, iar balerinii au înţeles subtil intenţiile coregrafului. Mi se pare onest să-i cităm pe toţi artiştii care au colaborat la realizarea acestei lucrări: Cristina Dijmaru şi Bogdan Cănilă, Raquel Gil-Bergstrom şi Liam Morris, Sena Hidaka şi Shuhei Yoshida, Bianca Fota şi Robert Enache, Marina Minoiu şi Dawid Trzensimiech, Bianca Stoicheciu şi Barnaby Bishop.

La realizarea acestei partituri au colaborat şi maestră de balet Elke Schepers, dar mai ales pianistul Ştefan Doniga, un artist rafinat care a interpretat cu fineţe atât Adagio cât şi Andante.

În 1963, cunoscutul artist englez Sir Frederick Ashton, repovesteşte coregrafic romanul lui Alexandre Dumas-fiul „Dama cu camelii" pentru marii balerini Margot Fonteyn şi Rudolf Nureev pe muzica unei sonate de Franz Liszt pentru pian, orchestrată de Dudley Simpson, denumind-o „Marguerite and Armand". În spectacolul actual s-a reluat coregrafia lui Ashton, în scenografia lui Sir Cecil Beaton şi beneficiind de prezenţa maestrului coregraf Grand Coyle, specialist în notaţia coregrafică.

La premieră au interpretat rolurile principale Alina Cojocaru, avându-l ca partener pe Robert Enache, iar în rolurile secundare ale tatălui lui Armand: Călin Rădulescu iar al ducelui: Antonel Oprescu.

Prezenţa Alinei Cojocaru în spectacol a fost aşteptată de toţi iubitorii de balet, deoarece ea rămâne o artistă delicată, diafană, cu sărituri uşoare, ce parcă plutesc în aer. A gândit rolul şi l-a adus la natura sensibilă a sufletului său. L-a avut ca partener pe Robert Enache, un tânăr balerin, cu în trup frumos, elegant, ce face progrese evidente în ultima vreme, demonstrându-şi şi o tehnică bine pusă la punct.

În distribuţia a doua cuplul Bianca Fota şi Dawid Trzensimiech nu a fost cu nimic mai prejos decât artiştii de la premieră. Ei au format deja o pereche sudată artistic şi tehnic care demonstrează perseverenţă, ambiţie şi mult efort sufletesc în implicarea actului creator. Bianca Fota este, fără îndoială, o prim balerină de înaltă clasă a Companiei actuale de Balet. Este sensibilă, frumoasă pe scenă, simte tot ceea ce dansează şi se străduieşte ca fiecare apariţie a ei să se impună ca o creaţie. Sentimentul meu a fost că a studiat profund personajul, exprimându-i acea fragilitate şi nefericire a unei singurătăţi implacabile, care o fac vulnerabilă.

Dawid Trzensimiech este un balerin elegant şi prezentabil pe scenă, un bun porteur care se străduieşte să fuzioneze pe plan artistic cu partenera.

Un important rol l-a avut în acest spectacol, fără îndoială, maestrul Ciprian Teodoraşcu, care a condus orchestra, fiind un rafinat muzician, cunoscător al stilisticii partiturilor. El s-a impus ca un dirijor excelent de balete, pentru că ştie să urmărească balerinii, păstrând un tempo adecvat evoluţiei lor dansante pe scenă.

Maeştrii de repetiţii importanţi: Corina Dumitrescu, Florica Stănescu şi Călin Rădulescu au asigurat buna desfăşurare a spectacolului.

Tripticul de balet ne-a oferit trei piese muzicale şi coregrafice de excepţie în reprezentarea unor importanţi coregrafi ai lumii, ceea ce mi se pare un imens câştig pentru Compania de Balet a Operei Naţionale, dar şi pentru repertoriul său.

Surpriza de la Operă

Doina MOGA

Din obişnuinţă, curiozitate profesională şi dor de spectacole bune am fost sâmbătă, 25 aprilie, la baletul-premieră de la ONB. Eram şi foarte mulţumită de mine, pentru că spre deosebire de precedentele evenimente similare, de data asta am reuşit să intru în sală, degrevată total de orice aşteptări. Dacă ele nu există, dezamăgirea nu se poate aşterne. Şi n-am greşit deloc! Pentru că tocmai acum am trăit o surpriză de proporţii. M-am dus la Operă să văd balet şi m-am ales cu un frumos şi elevat concert simfonic. Nu că baletul nu ar mai fi ajut loc, dar atât de plăcut surprinsă am fost de muzică şi de tălmăcirea ei – care m-a trimis cu gândul şi emoţia sufletului la alte vremuri când muzica *live* era o constantă în spectacolele instituţie în cauză – încă *Tripticul* a trecut pe plan secund.

Aproape uitasem cum e să priveşti un balet fără să fii agresat de înregistrări, mai bune sau mai puţin bune, dar totdeauna la volum maxim, care din punctul meu de vedere, doar subliniau timid o muzică, dacă nu moartă oricum lipsită de emoţie, implicare, atmosferă şi viaţă cu toate componentele ei frumoase şi unice. Aşa că surpriza a fost pe măsură. Am ascultat o orchestră bună, în formă, omogenă, expresivă (cine ar fi crezut asta cu ceva timp în urmă?), cu instrumentişti neafanisiţi şi neplictisiţi, care au cânta cu strălucire, dăruire şi multă bucurie; o

Ştefan Doniga

orchestră modelată cu tact de un dirijor cu evidente înclinaţii spre muzica simfonică, ce s-a depăşit pe sine în persoana lui Ciprian Teodoraşcu şi pianistul Ştefan Doniga, cu preţioase calităţi solistice: echilibru, stil, cu un sunet curat, clar şi cu un tuşeu cald. Ce dacă se cânta din fosă? Nu s-a simţit nici o clipă asta, iar acustica a fost aproape impecabilă. Felicitări celor ce au remediat-o! Cât despre muzică, ce să mai spun: *Simfonia clasică* în Re major de S. Prokofiev, *Adaggio* şi *Andante* din *Concertele 23* şi respectiv *21 pentru pian şi orchestră* de Mozart şi Fr. Listz, partituri care, şi-au găsit o tălmăcire de zile mari. Bravo, bravo, bravo!

Acest personaj colectiv al Operei – de orchestră e vorba – care mai mereu în ultimii ani a fost trecută cu vederea atât de critici cât şi de public, sau eventual criticată într-un rând expediat la coadă unui articol, a arătat că atunci când motivaţia există – şi la acest repertoriu, ce muzician n-ar avea-o? – poate deveni o bijuterie. Da, a fost o mare surpriză şi o mare realizare care îmi dă speranţa că Opera ca instituţie poate străluci din nou, mai ales dacă îşi etalează atuurile reale. Şi unul dintre ele este categoric orchestra ei. Cât despre *Tripticul* de balet, care a beneficiat pe lângă semnături de rezonanţă în coregrafie: Yuri Possokhov, Jiří Kylián şi Frederick Ashton, a beneficiat şi de o distribuţie de marcă: Bianca Fota şi Dawid Trzensimiech; Alina Cojocaru şi Robert Enache şi de aplauzele unei săli pline ochi. Despre acestea, însă, oi reveni în scris altă dată, pentru a nu amesteca lucrurile.

Integrala Beethoven (3)

În 20 aprilie 2015, pe scena Sălii Radio s-a desfăşurat cel de-al treilea recital extraordinar din cadrul ***Integralei sonatelor pentru pian şi vioară de Beethoven,*** realizată de maeştrii Valentin Gheorghiu şi Gabriel Croitoru. Programul serii a cuprins sonatele nr. 4, nr. 6 şi nr. 10. Ca impresie generală asupra interpretării, menţionăm acea splendidă unitate în diversitate pe care o realizează în colaborarea lor cei doi artişti; ei abordează repertoriul unitar din punct de vedere artistic şi ideatic, exprimând un evantai divers de imagini muzicale, de nuanţe şi stări sufleteşti. În minunatul dialog al celor două instrumente, fiecare sunet, motiv şi frază muzicală se bucură de o importanţă aparte şi sunt redate cu un tuşeu plin de sensibilitate şi culoare; preocuparea de a evoca frumuseţea muzicii, este dublată de dorinţa celor doi interpreţi de a dezvălui ascultătorilor bogăţia semantică inegalabilă a partiturilor.

Programul a debutat cu ***Sonata nr. 4 în la minor, opus 23***, lucrare remarcabilă prin dinamismul şi impetuozitatea pe care le transmite în părţile extreme (partea I, *Presto*, partea a III-a, ***Allegro molto***), ce încadrează un original ***Andante scherzoso,*** plin de fantezie şi candoare. Dialogul plin de vervă şi strălucire din ***Presto*** a evidenţiat frumuseţea melodică şi originalitatea armonică a discursului muzical, precum şi măiestria compozitorului în utilizarea procedeului variaţional. În partea lentă am admirat subtilitatea îngemănării temei de factură poetică cu tema luminoasă, dătătoare de speranţă. Interpreţii au realizat un tablou muzical de o rară frumuseţe şi subtilitate expresivă. În finalul ***Allegro molto***, au valorificat plenar concepţia originală a lui Beethoven referitoare la dramaturgia sonatei; au evocat cu mult rafinament contrastele expresive şi semantice, au acordat o atenţie deosebită momentelor marcate de nelinişte şi tensiune, au evidenţiat cu dezinvoltură şi fantezie ingeniozitatea scriiturii instrumentale.

G. Croitoru, V. Gheorghiu

Sonata nr. 6 în la major, opus 30 (nr. 1) le-a oferit interpreţilor ocazia de a desfăşura un arsenal bogat de mijloace instrumentale şi expresive. Dacă în prima parte, ***Allegro***, au redat cu fantezie frumuseţea melodică, originalitatea procedeelor polifonice precum şi permanenta îmbogăţire a fondului tematic, în partea mediană ***Adagio molto espressivo*** şi-au concentrat atenţia asupra valorificării laturii poetice şi semnificaţiilor profunde ale muzicii. În dialogul lor sensibil, maeştrii au invitat publicul să mediteze asupra unor probleme existenţiale ce preocupă omenirea în toate epocile. Finalul ***Allegretto con variazioni*** a adus un contrast expresiv şi de atmosferă cu un impact puternic în dramaturgia lucrării. Ascultătorii au fost fascinaţi de caleidoscopul de imagini muzicale care s-au succedat cu naturaleţe şi eleganţă. Fiecare variaţiune în parte a adus o modificare în cadrul acestei fresce pline de culoare şi fantezie. Lucrarea s-a încheiat într-o atmosferă luminoasă, cu caracter dansant ***Allegro ma non tanto***, în care artiştii au omagiat prin mijloacele specifice viaţa şi nobilele sentimente umane.

Sonata nr. 10 în sol major, opus 96, care a încheiat recitalul, este şi ultima din ciclul scris de Beethoven. Elaborată în arhitectură cvadripartită, lucrarea constituie o capodoperă camerală extrem de dificilă şi pretenţioasă, o adevărată piatră de încercare pentru interpreţi, nu doar prin complexitatea mijloacelor instrumentale, ci şi prin problematica pe care o dezbate. Sonata debutează cu un ***Allegro moderato***, plin de farmec şi poezie, ce evocă o atmosferă pastorală, luminoasă (în care sunt percepute şi unele accente cu tentă dramatică). Prin contrast cu serenitatea primei părţi, în ***Adagio espressivo***, compozitorul sintetizează în doar 67 de măsuri idei profunde şi stări sufleteşti diverse, caracteristice ultimei perioade de creaţie. Interpretarea duo-ului s-a remarcat prin rafinament expresiv, prin dăruire şi emoţie artistică la cote maxime. Trecerea bruscă la ***Scherzo-Allegro*** a avut un impact puternic asupra spectatorilor. Contrastul dintre tema cu caracter dansant al scherzo-ului şi tema lirică avântată din trio a fost realizat cu multă subtilitate şi măiestrie. În finalul lucrării, ***Poco Allegretto***, interpreţii au evidenţiat nu doar frumuseţea discursului muzical, ci şi rafinamentul componistic beethovenian în ce priveşte utilizarea procedeului variaţional, în domeniul armonic şi polifonic. La cererea publicului, artiştii au interpretat ***Tema cu variaţiuni*** din ***Sonata nr. 1, în re major, opus 12*** de Beethoven.

Carmen MANEA

De vorbă cu Lavinia Coman

Andra FRĂŢILĂ

Bună ziua, Doamnă Coman! Ce mai faceţi?

Lucrez.

Ce lucraţi, dacă nu sunt indiscretă?

Multe. Sunt un *workaholic* fără leac, de un tip mai special. Am proiecte în toate stadiile de elaborare, dacă pot spune astfel. De la o idee vagă care-mi bâzâie prin cap, ca un bondar neastâmpărat, până la teme care au prins un anumit contur, cu titlul formulat şi cu o osatură de subiecte ce urmează a fi tratate. Am chiar şi studii schiţate sau altele aproape realizate, care stau acum în faza de gestaţie, pentru completări, îmbunătăţiri, finisări.

Către ce domenii de interes vă îndreptaţi atenţia?

Am o predilecţie pentru studiul istoriei, îndeosebi pentru istoria recentă a muzicii româneşti în context universal. Ca să mă explic mai bine, am să-ţi spun o mică poveste din familia mea. Am o nepoţică frumoasă, deşteaptă şi năstruşnică. Teodora are 11 ani şi e în clasa a V-a. Într-o seară, după ce i-am controlat problemele la matematică, mama i-a amintit că mâine are şi istoria. Când a vrut să verifice dacă s-a pregătit la istorie, Teodora i-a spus cu oboseală în glas: „Eu nu înţeleg de ce trebuie să învăţ la istorie, dacă toţi ăştia sunt morţi!” După ce am râs cu poftă, m-am gândit că aici avem cu toţii o problemă. Generaţia Teodorei n-are nici o curiozitate de a afla cine erau şi cum trăiau oamenii de dinaintea noastră. Dar nici pe adulţi nu-i prea interesează, fiindcă problemele vieţii de fiecare zi sunt atât de presante şi stresante, încât nu mai au energie disponibilă ca să cunoască trecutul. Prezentul le e şi aşa suficient de greu de procesat ca informaţie. Şi atunci, ce facem? Ne îndreptăm oare, încet dar sigur, spre un nou „om nou”, diferit de cel impus ca ideal de regimurile comuniste totalitare, dar la fel de lipsit de umanitate?

Şi cum vedeţi o contrapondere pentru o perspectivă aşa de tristă?

Eu nu accept o asemenea perspectivă. În primul rând, aş vedea o grupare mai viguroasă a problematicii legate de istoria recentă în cadrul disciplinelor şcolare. Cred că fiecare disciplină îşi are propria istorie şi acest proces va trebui cunoscut, conştientizat şi însuşit de elevi, la orice vârstă s-ar afla ei. În muzică, avem un material imens, faptic şi muzical propriu zis, care ne stă la dispoziţie, pentru a induce tinerilor sentimentul că noi, cei de azi, provenim dintr-un lanţ uman, care nu se poate rupe, fiindcă, la rândul nostru, facem legătura cu cei ce vor veni.

Ce credeţi că ar fi potrivit să se întreprindă în acest sens?

Sunt de părere că fragmente de istorie putem preda încă din primele clase. Portretul unor profesori de instrument care au întemeiat disciplina respectivă, figurile compozitorilor pe care îi cântăm în clasă, povestea pieselor pe care le învaţă copiii la pian, forma lor, stilul, expresia etc. sunt tot atâtea momente de istorie concretă. Ideea asta face parte din programul didactic pe care îl preconizez cu pasiune şi pe care l-aş putea numi *şcoala de pian prietenoasă.* Vedeţi, copiii sunt extrem de curioşi. Ei îşi iau astăzi

informaţiile care îi interesează *de pe net.* Dacă profesorul nu le oferă sentimentul că totul se leagă cu tot şi că noi facem parte din acest întreg care este universul, ei ajung foarte devreme să se izoleze în lumea virtuală şi să rupă comunicarea cu mediul real, devenind tot mai însinguraţi.

Credeţi că putem lupta cu succes ca să controlăm buna comunicare interumană?

Da, prin intermediul muzicii putem face adevărate minuni în privinţa comunicării. Succesul depinde de felul cum administrăm mijloacele de care dispunem. Unul dintre mijloace este cunoaşterea istoriei recente. În ultima vreme am avut ocazia să cunosc mai îndeaproape parcursul profesional şi uman al unor interpreţi şi profesori importanţi. Am realizat portretele pianiştilor Corneliu Gheorghiu, Liana Şerbescu, Stela Cameniţă, ca să dau doar aceste trei exemple. Sunt personalităţi extrem de diferite, cu traiectorii profesionale importante, dar aproape necunoscuţi în România. De ce? Pentru că la un anumit moment al vieţii lor au optat pentru a se stabili definitiv în străinătate. Din acel moment şi până astăzi nu s-a mai ştiut aproape nimic despre activitatea lor. Or, aceşti artişti au avut un parcurs extrem de interesant, bogat în evenimente şi realizări. Pentru noi, cei rămaşi acasă, însă, erau ca şi morţi, deşi trăiau şi lucrau intens într-o lume paralelă cu a noastră. Generaţiile noastre au fost forţate să-i considere pe aceşti oameni „transfugi", „trădători de ţară", iar numele lor au fost şterse din biblioteci şi arhive sonore, interzise la tipar şi pe posturi Radio TV, în spaţiul public. Toate aceste eliminări forţate în mod criminal trebuie să fie corijate cât mai repede. Avem de recuperat un bogat patrimoniu, care a fost risipit în cele patru zări şi care aparţine de drept culturii române.

Dar cu Silvestri cum e? Aţi primit de curând premiul U.C.M.R. pentru cartea despre el. Cum vă simţiţi ca proaspătă premiantă?

Mă simt foarte bine. Încă nu mi-am revenit din starea de plutire. Deşi, când am ajuns acasă cu vestea, soţul meu m-a felicitat, iar în secunda următoare mi-a spus. „E foarte bine! Şi acum, la lucru! Ai de făcut, în primă urgenţă următoarele cărţi (mi le-a numit, cu titluri provizorii şi termene de finalizare). Am acceptat că e un plan foarte bun pentru următorii 10 ani de muncă intensă. Aşa încât, ca să glumesc puţin, până atunci nu am voie să mă îmbolnăvesc, nici să mor.

Şi care sunt cărţile propuse?

Cer scuze, n-aş prea dori să le enunţ fiindcă „s-ar rupe vraja". Nu că aş fi superstiţioasă, dar e mai bine să le fac mai întâi şi abia după aceea să vorbesc despre ele.

Acum aş vrea să revin la Silvestri. Pentru mine scrierea acestei cărţi a fost una din marile provocări ale vieţii. Iar faptul că a luat premiu e mândria cea mai mare a sufletului meu. Sunt fericită în primul rând pentru Silvestri, iar abia în al doilea rând al importanţei, pentru mine. Am fost mulţumită să exprim ideea că Silvestri e răzbunat prin această recunoaştere de către breasla din care făcea parte cu atâta onoare. I se face dreptate astfel faţă de umilinţele şi denigrările pe care le-a îndurat pentru creaţiile sale, atât în direct, cât şi post mortem, chiar în Aula Palatului Cantacuzino, unde a avut loc decernarea premiilor. Pentru mine a fost un moment de catharsis zguduitor.

Pe lângă istoriografie, în ce domenii faceţi cercetări?

Elaborez studii pe diferite subiecte din didactica specialităţii. E un capitol neglijat în universitatea de muzică, după opinia mea, pe nedrept şi cu pagube mari pentru formarea muzicienilor viitori. Am privirea aţintită asupra celor ce văr trăi în muzică şi vor susţine viaţa muzicală după ce noi, cei de astăzi, nu vom mai fi. Sunt multe de făcut şi în această direcţie. Mă gândesc mereu dacă le dăm destule competenţe şi cunoştinţe studenţilor noştri, ca să se descurce cu succes în clasa de instrument, ca profesori, de data aceasta. Şi mă preocupă cum anume am putea interveni în curriculum pentru a face mai temeinică această pregătire. Mi se pare că avem foarte mari îndatoriri în ce priveşte formarea tinerilor instrumentişti pentru cariera didactică. Scriu, predau, mă frământ şi acţionez cât pot pentru a ajuta la conturarea unui proces prin care să transformăm lehamitea din şcoli în *plăcerea de a face muzică la pian, împreună, profesorul şi elevul.* Sunt o idealistă, nu-i aşa?

Da, sunteţi! Dar cum vedeţi acest proces?

Îl văd ca prin ceaţă. Cred că va fi îndelungat, dificil, complex, dar cu o perspectivă optimistă. Împotriva tuturor semnalelor din şcoala reală, eu prevăd învăţământului muzical un viitor scăldat în lumină!

Sună cam nerealist…

Da, aşa sună. Însă orice vis ţi se împlineşte, dacă vrei foarte mult, dacă te lupţi pentru el, atât cât este necesar ca să învingi.

Şi despre viaţa muzicală curentă, ce ne spuneţi?

Particip cât pot la concerte şi recitaluri, fac cu plăcere cronici atunci când e nevoie de părerea mea şi când simt nevoia să mă exprim. Cred că sunt un critic onest, care nu demolează ci, dimpotrivă, încearcă să ajute la construcţie, încerc să dau perspectivă durabilă unui proces atât de tragic din pricina caracterului efemer al spectacolului muzical viu. N-am uitat nici o clipă că am fost interpretă activă zeci de ani. La un concert foarte bun, nu există nici o barieră între scenă şi public, ci, dimpotrivă, se produce, de fiecare dată, miracolul comunicării perfecte.

Mai cântaţi la pian?

Doar pentru mine însămi şi mult mai rar decât aş vrea. E o legătură care nu se va rupe niciodată, chiar dacă nu se vede.

Vă mulţumesc!

Şi eu mulţumesc unei muziciene tinere pentru interesul de a sta de vorbă cu o colegă din cu totul altă generaţie.

A 25-a Gală

Paginile de faţă sunt deschise de o fotografie... istorică, de la una din ediţiile când încă revista noastră era bilunară şi apărea tipărită pe hârtie de ziar (se pot vedea câteva exemplare fixate cu ace de gămălie pe draperia din catifea din spatele scenei din Aula Palatului Cantacuzino). Anii au trecut, fostul redactor-şef Luminiţa Vartolomei s-a retras, dedicându-se cărţilor sale, nu a mai fost nici măsuţa pe care aşezam diplomele, în rest ne-am regăsit aceiaşi protagonişti şi la ediţia a 25-a (nici noi nu credeam că vom rezista atât!): preşedintele UCMR, Adrian Iorgulescu, care a inaugurat ca de obicei festivitatea cu un "speech", precum şi cei doi redactori. Colegul nostru Costin Aslam, şef de producţie "pro bono", nu apare nici de această dată în imagini, fiind ocupat să coordoneze din umbră cocktail-ul spectaculos oferit de Catena, Fildas Art şi Tricotton-Panciu, precum şi darurile înmânate laureaţilor, constând în cărţi şi CD-uri de la Editura "Litera", plus frumoase buchete de flori înmânate de de Norela Costea. Deci unii am fost "la vedere", alţii în umbră, cu toţii însă preocupaţi ca evenimentul marcând o cifră atât de frumoasă să decurgă perfect, cu atât mai mult cu cât renumele laureaţilor, prestigiul publicaţiei şi al UCMR au atras numeroşi oaspeţi de vază, nemaivorbind de reprezentanţi ai mass-media: televiziuni (România TV, Senso TV, ca de fiece dată alături de noi prin colega Oana Georgescu şi fotoreporterul Sebastian Oros), posturi de radio, presă scrisă, Agerpres.

Conform tradiţiei, premiile au fost structurate pe două categorii. Secţiunea "Muzică clasică" a avut trei laureaţi din generaţii diferite, chiar dacă şi de această dată accentul a fost pus pe tinereţe, vârstele lui Nour şi Vîrban neegalând, însumate, pe aceea a reputatului compozitor distins cu Premiul de creaţie, Nicolae Brânduş! Celelalte două distincţii au fost înmânate, astfel, cântăreţului-actor Adrian Nour (Premiul pentru performanță totală) şi tenorului George Ionuț Vîrban (Premiul pentru tinere talente). Nour s-a remarcat în concursul TV "Vocea României" şi în musicalul "Fantoma de la Operă" de la Teatrul de Operetă şi Musical "I. Dacian", iar Vîrban este încă student la UNMB.

La secţiunea "Divertisment", numeroase personalităţi au venit special pentru a fi alături de cei recompensaţi cu premiul "Evenimentul anului" (reamintim că este vorba de 2014, de fiecare dată redactorii şi colaboratorii punând în balanţă cele mai importante realizări ale anului precedent). Ne referim la primarul oraşului Amara, Victor Moraru, şi la directoarea festivalului dotat cu "Trofeul

tinereţii", Larisa Elena Mihai. Festivalul de muzică uşoară de la Amara, care, încet-încet, poate deveni şi internaţional (la ediţia de anul trecut au fost doi artişti străini), este nu numai cel mai longeviv din ţară, cu 48 de ediţii desfăşurate neîntrerupt (incredibil!), dar şi cel reunind cel mai mare număr de spectatori, 2000-2500 în fiecare seară, în Grădina Cinematograf. Primăria din Amara s-a luptat să menţină manifestarea, aflată în pericol datorită dezinteresului autorităţilor judeţene, dar a şi reuşit performanţa de a o aduce la standarde europene, cu dotări tehnice de clasă, datorate lui Alin Oprea, de la formaţia Talisman. Mai mult, ediţia premiată de noi a marcat o altă premieră definitorie, credem, pentru nivelul profesionist al evenimentului, prin apelarea la redutabila orchestră de acompaniament condusă de Ionel Tudor, cu trei membri ai UCMR în componenţă. În acest fel, festivalul de la Amara completează acum "Triunghiul de aur" al timp, de la repetiţiile la teatru, a lui Ştefan Bănică!) compozitorul Viorel Gavrilă, Titus Andrei de la Radio România (membri în juriu), Ionel Tudor, Andreea Andrei, toţi subliniind organizarea fără cusur a festivalului de la Amara.

În ce priveşte premiul pentru Jazz, colaboratorul nostru de specialitate, Florian Lungu, observa că a fost o coincidenţă fericită că el a fost acordat în chiar ziua în care Sorin Zlat împlinea 30 de ani! Băcăuan, acesta a studiat în liceu vioara şi clarinetul, după care a absolvit, la secţia clarinet, Facultatea de muzică a Universităţii de arte "George Enescu" din Iaşi, fiind în prezent masterand la... pian la secţia Jazz a UNMB, clasa prof. univ. dr. Mircea Tiberian. În alegerea carierei a fost influenţat de tatăl său, clarinetist şi saxofonist, component în anii '80 al formaţiei Transfer şi al Ansamblului Armatei din Cluj-Napoca. Palmaresul lui Sorin Zlat este absolut impresionant, cucerind premii la cele mai

Octavian Ursulescu, Adrian Iorgulescu, Mihai Cosma

competiţiilor de gen, alături de "George Grigoriu" de la Brăila şi "Dan Spătaru" de la Medgidia, toate beneficiind de serviciile celei mai valoroase formaţii din ţară. La festivitate au ţinut să fie prezenţi şi chiar să vină la microfon (ne-am bucurat, fiindcă aveam emoţii privind ajungerea la

importante competiţii de jazz: marele premiu la concursul studenţesc de la Târgu-Mureş, acelaşi trofeu la Costineşti şi la "EUROPAfest", premiul pentru cel mai bun solist la Getxo (Spania), premiul special al juriului la Hoeillart (Belgia), premiul pentru cea mai bună trupă la concursul

George Ionuţ Vîrban

"Johnny Răducanu" de la Brăila, marele premiu şi premiul publicului în Monaco, premiul special al juriului la Lille, Franţa! Să mai adăugăm că el a fost premiant sau finalist la Montreux (Elveţia), Parmigiani (Italia), Nottingham (Anglia), Vilnius (Lituania), nemaivorbind de concertele susţinute în SUA, Israel, Turcia, Olanda. Hotărât lucru, Sorin Zlat n-a pierdut deloc vremea până la 30 de ani!

Chemându-l ca pe tatăl său, la rându-i cunoscut în lumea muzicii, aşa cum am arătat, Zlat îşi adăuga adesea şi particula "Junior", dar este evident că nu mai e cazul. La aceeaşi concluzie a ajuns şi Ştefan Bănică, actor, cântăreţ, compozitor, textier, orchestrator, prezentator TV, după o carieră absolut strălucită. Ştefan Bănică, asaltat de fotografi, a venit însoţit de frumoasa sa prietenă, cântăreaţa Lavinia (pe care am convins-o să ni se alăture în imaginea de pe copertă, în rândul de sus) şi a avut bucuria uriaşă de a se reîntâlni după mulţi ani, cu "Vedeta fără vârstă" Stela Enache. Momentul a fost absolut emoţionant, pe cei doi legându-i filmul de mare şi necontenit succes, gustat de toate generaţiile, "Liceenii", cu muzica aparţinându-i lui Florin Bogardo: atât Stela Enache, prezentă în banda sonoră a filmului cu versiunea originală, dar şi Ştefan Bănică, actor principal alături de Oana Sârbu, au la loc de cinste în repertoriul de concert piesa "Ani de liceu", reluată în cor de toţi spectatorii la fiecare reprezentaţie. Stela Enache, despre care am scris în repetate rânduri, este una dintre cele mai active reprezentante ale "Generaţiei de aur", fiind implicată în proiecte nostalgice "Şlagărele României" şi "Ultimul romantic", dar şi în unele moderne, cum ar fi "Discoteca" sau mega-show-ul Radio Zu de la Sibiu.

După încheierea festivității de înmânare a premiilor și tradiționala fotografie pentru copertă de pe treptele Palatului Cantacuzino, participanții s-au reunit

Adrian Nour

Nicolae Brânduş, Mihai Cosma

Viorel Cosma, Stela Enache

pentru socializare în jurul mesei din sufragerie, doldora de bunătăți care mai de care, de la gustări la dulciuri rafinate și răcoritoare, din partea partenerilor noștri tradiționali, Catena și Fildas Art (mulțumim, doamnă Anca Vlad!). Într-un top al cocktail-urilor de la cele 25 de ediții, că tot ne plac clasamentele, evenimentul actual se află pe locul I, ex aequo, cu ediția din 2011, cînd a fost premiat festivalul „Dan Spătaru" de la Medgidia. Iar pentru ca atmosfera să fie cu adevărat una convivială, veselă, totul a fost „udat" cu vinuri alese trimise de la Panciu de marea

prietenă a muzicii și a revistei noastre, doamna Elena Stoica (”Tricotton”). Firește, chiar și în jurul mesei laureații, strîngând la piept diplomele, florile și cadourile din partea Editurii „Litera” (Raluca Târnăuceanu mereu aproape de ”AM”!) au fost asaltați pentru interviuri de reprezentanții mass-media.

Aşadar, s-a încheiat o nouă gală a premiilor revistei noastre. La ora când scriem aceste rânduri ne îndreptăm către jumătatea anului în curs şi deja avem nominalizaţi pentru ediţia viitoare!

O. Ursulescu, Larisa Elena Mihai, Victor Moraru

Sorin Zlat

Juniorul a devenit, la rându-i, Senior!

De Ştefan Bănică Senior mă leagă amintirea unor turnee din tinereţe. Stătea undeva pe la Foişorul de foc, îl luam cu Dacia mea, îi “încărcam” şi pe cei ceilalţi protagonişti şi porneam la drum... Aveam, pe vremea aceea, între altele, în două localităţi un fel de stagiuni permanente, în sensul că mergeam acolo cu spectacole în fiecare lună: Călăraşi (Casa de cultură de acolo poartă acum numele marelui actor, originar din zonă) şi Drăgăneşti-Olt. La una din reprezentaţiile din acest din urmă orăşel, la care biletele se vindeau până la unul, Seniorul, după ce şi-a făcut numărul, a dispărut; am observat asta abia când trebuia să plecăm, pe înnoptate. Până

O. Ursulescu, Ştefan Bănică, Mihai Cosma

la urmă, prin “mijloace specifice”, directorul (ce o mai fi cu el? Era un om inimos şi corect) a aflat: unul din vecini îl momise şi-l invitase în pivniţa sa răcoroasă, la o “degustare”! Aşa încât a fost o întoarcere veselă, Bănică Sr. ţinând strâns între picioare un bidon cu vin, primit cadou... Asta era mai târziu, când mă lansasem şi eu în viaţa artistică, dar îl ştiam de mic, fiind pasionat de teatru (cel “radiofonic”

V. Moraru, L. E. Mihai, , T. Andrei, Maria Epuraş, St. Enache

era ascultat cu sfinţenie de întreaga noastră familie, la micul nostru aparat german, Tefag): mama lui locuia pe strada mea, într-o căsuţă modestă, iar actorul venea des s-o viziteze, la volanul unui Mercedes negru la care toţi căscam gura, fiind o raritate pe atunci.

Primul contact pe viu, din postura de prezentator, cu popularitatea uriaşă a lui Ştefan Bănică Junior am avut-o după Revoluţie, la un eveniment muzical găzduit de Sala Sporturilor din Ploieşti.

Sigur, cunoşteam succesul de casă fără egal al filmelor din seria “Liceenilor”, dar nu mă aşteptam (mai ales că aceste efuziuni erau mai cuminţi înainte de 1989) la o adevărată manifestaţie populară, demnă de o mare vedetă străină. În intervalul care a trecut de atunci ne-am intersectat de multe ori. L-am aplaudat de câteva ori din sală, ca spectator (a creat câteva roluri excepţionale la Teatrul de Comedie din Bucureşti, condus de George Mihăiţă), dar mai ales l-am prezentat în show-uri memorabile, în Piaţa Unirii din Focşani sau la Festivalul internaţional “George Grigoriu” de la Brăila, între altele. De fiecare dată a avut alături cele două colective muzicale pe care le-a înfiinţat cu 21 de ani în urmă, orchestra Rock and Roll Band şi grupul vocal The 50’s (prin care s-au perindat, de-a lungul anilor, Virgil Ianţu, Bogdan Pavlică de la Radio România sau fiul compozitorului V. V. Vasilache). De fiecare dată am fost impresionat de rigoarea sa, de disciplina colaboratorilor, de punctualitatea rară, recitalul fiind pus la punct ca un ceas elveţian. Compozitor şi textier cu 15 albume de autor la activ, Fane, cum îi spun apropiaţii, este în faţa microfonului un adevărat “entertainer”, aşa cum l-aţi cunoscut, în postură de moderator, la festivalul de la Mamaia sau la emisiunea “Dansez pentru tine”: şarmant, cu umor, dansând şi cântând cu aplomb, refrenele şlagărelor sale fiind reluate în cor pe mii de voci. Aureolat cu toate aceste performanţe, pe 7 mai Ştefan Bănică (a renunţat la “Junior” şi bine a făcut) a păşit, la braţul superbei sale prietene, cântăreaţa Lavinia, sub cupola Palatului Cantacuzino, pentru a fi răsplătit cu prestigiosul premiu “Campionul popularităţii”, acordat de singura revistă muzicală profesionistă din România, ce apare neîntrerupt din 1990, “Actualitatea Muzicală”. La această a 25-a ediţie a Galei premiilor revistei, Ştefan Bănică a manifestat o vie şi sinceră emoţie la întâlnirea cu o altă laureată, Stela Enache, distinsă cu premiul “Vedete fără vârstă”. Dacă nu aţi făcut încă legătura, vă reamintim noi: Ştefan a avut rolul principal în filmul “Liceenii”, a cărui muzică a fost compusă de soţul Stelei, marele, regretatul compozitor Florin Bogardo. Ei bine, amândoi artiştii includ cu regularitate în concertele lor nemuritorul şlagăr al adolescenţei perpetue, “Ani de liceu”... Cine ştie, poate cândva îl vor cânta şi în duet! Deocamdată Ştefan Bănică se pregăteşte sa-şi ocupe locul în fotoliul de jurat la concursul TV “X Factor”. (**Red**. - foto: Sebastian Oros)

Stela Enache, Ştefan Bănică

Flautul fermecat

Oana GEORGESCU

Jucată de peste două secole pe marile scene lirice ale lumii, opera "*Flautul fermecat*" de W.A. Mozart (libret J.E. Schikaneder) face parte din repertoriul actualei stagiuni a Operei Comice pentru Copii. Noua producţie regizată de Cristian Mihăilescu, poartă şi semnăturile scenografei Viorica Petrovici şi coregrafului Cătălin Caracaş. Conducerea muzicală aparţine dirijorului Ciprian Teodoraşcu, iar coregrafia grupului de copii e semnată de Jaqueline Bratu. "<<Flautul fermecat>>*, ultima operă a lui Mozart,* <<Soarele muzicii>>*, este o victorie a Soarelui asupra tenebrelor, a Muzicii în faţa zgomotului. Veniţi din imperiul Reginei Nopţii, Tamino şi Pamina găsesc lumina, trecând prin probe teribile: proba focului, proba apei, dar, mai ales, proba tăcerii, a imposibilei comunicări"* - mărturisea regizorul Cristian Mihăilescu, care a adaptat celebra operă pentru copiii cu vârste cuprinse între 5 - 15 ani. *"Lumea ce ne înconjoară e frumoasă, colorată, veselă, liberă, ca un freamăt de aripi. Ne-o înfăţişează dionisiacii Papageno şi Papagena. Copiii lor, Papagenuţii, cum i-am numit noi, inventaţi de mine, vor duce mai departe această dragoste de viaţă, care face ca Pământul să trăiască. Privind la întâmplările de pe scenă, bucurându-vă de excelenţii interpreţi, copiii se lasă învăluiţi de muzica celestă a celui iubit de Dumnezeu - pentru că aceasta semnifică numele lui, Amadeus."*

Celebrele personaje prind viaţă pe scena Operei Comice pentru Copii în interpretarea soliştilor din şapte ţări (China, Franţa, Cipru, Bulgaria, Turcia, Albania şi România). Îi amintim pe Plamena Anghelova (Bulgaria) şi Gloria Tronel (Franţa), ambele interpretând-o pe Regina Nopţii, pe Margarita Antoniadou (Cipru), în rolul primeia dintre cele trei Doamne, Gjergji Mani (Albania), care-l interpretează pe Tamino, Samuel Alper Adiguzel (Turcia), în rolul lui Sarastro şi pe Fang Shuang (China) - Papageno. Lor li se alătură soliştii români Andrei Lazăr, Valentin Racoveanu, Daniel Filipescu, Ştefan Schuller, Bogdan Lupea, Gabriela Daha, Oana Şerban, Raluca Oprea, Ioana Bitere, Rodica Anghelescu, Irina Ionescu, Ana Maria Hângu, Antonia Cosmina Stancu, Cleopatra David, Sidonia Nica, Virginia Stamate ş.a. Acompaniamentul muzical este asigurat de Mădălina Florescu (pian), Cristian Balaş (vioara I), Dorina Ciurea (vioara a II-a), Luiza Cîrlan (flaut), Claudia Mihalache (violă) şi Mladen Spasinovici (violoncel). " <<Flautul Fermecat>> *este una dintre operele mele preferate* (…) – declara dirijorul Ciprian Teodoraşcu. *"Dacă veţi pleca acasă fredonând duetul* Pa-Pa-Pa *sau veţi îndrăgi trilurile Reginei Nopţii, înseamnă că îl veţi iubi şi aprecia pe Mozart, aşa cum o fac şi eu de mic copil*".

"*Mozart e acel izvor nesecat, la care revii mereu cu certitudinea că a mai rămas ceva ce urmează să descoperi şi care să-ţi potolească setea de frumos. Iar* <<Flautul Fermecat>>*, ultima dintre celebrele sale creaţii, ar putea face parte din* <<curricula>> *oricărei instituţii de cultură care-şi asumă inclusiv un rol de educare a publicului, prin cultivarea gustului pentru valorile perene. Mă bucur că acum face parte din stagiunea Operei Comice pentru Copii!"* – a spus Felicia Filip, director general al renumitei instituţii de cultură bucureştene. (Foto: Sebastian Oros)

Marketing și Stradivarius

Oana GEORGESCU

Anunţul făcut de însuşi André Rieu prin care confirma primul său concert de la Bucureşti în Piaţa Constituţiei, alături de *Johann Strauss* Orchestra a inflamat Capitala, "*internet*"-ul, România, dar şi Europa. A doua zi, dimineaţă, cele 12.500 de bilete pentru primul concert se epuizau în 180 de minute (cel mai scump bilet a costat 800 lei, iar cel mai ieftin, 160 lei). Avea să fie cea mai rapidă vânzare a unui concert al lui André Rieu înregistrată vreodată!

Recordurile de Guiness Book nu s-au oprit însă aici... Un al doilea concert sold-out era anunţat imediat, deci încă 23.000 de bilete, şi pentru al treilea concert! Între timp, André Rieu a avut grijă să facă urări de Paşte în limba română fanilor din România. Cu 33.000 de bilete, vândute în numai 15 ore, era doborât din nou recordul de cea mai rapidă vânzare a unui eveniment André Rieu înregistrată vreodată – drept care organizatorii anunţau încă 4 concerte.

Mai mult, în urma solicitărilor nenumărate din partea publicului, organizatorii au decis să pună în vânzare o nouă serie de 5.000 de bilete, cu scop caritabil, la peluza din faţa Palatului Parlamentului. La numai câteva ore de la anunţul oficial biletele s-au epuizat, astfel că s-au suplimentat încă 5.000 pentru concertul următor. Preţul unui bilet a fost unul simbolic, 43,2 lei. Celebrul artist a donat toate veniturile provenite din vânzarea acestora unor fundaţii şi organizaţii (UNICEF şi Salvaţi Copiii) ce derulează proiecte ample în sprijinul copiilor români aflaţi în suferinţă.

Pe parcursul celor 7 seri maestrul Gheorghe Zamfir a fost invitatul special al concertelor lui André Rieu, având inclus un moment artistic de excepţie.

Au fost un show-uri totale, cu o regie impecabilă, cu voci de excepţie, o orchestră redutabilă şi un repertoriu bine ales. Dar, pentru că există şi un "dar"… Regulile de acces stabilite de organizatori au fost foarte stricte, mai ales cele legate de interzicerea, cităm, a accesului cu "*sticle de orice fel, cutii de băutură, conserve, artificii, bannere, spray-uri, scaune, arme, băuturi sau mâncare, obiecte contondente, animale de companie, lanţuri, rucsacuri, bagaje voluminoase, lasere*" etc. Ei bine, după ce spectatorii toropiţi de căldură erau nevoiţi să renunţe la intrare chiar şi la sticluţele din plastic, cu apă, aveau să constate că nu acelaşi regulament se aplica în incintă. De la chioşcuri se puteau cumpăra sticle cu apă, cutii mari cu bere, îngheţată, floricele, toate la preţuri triple. Deci, nici vorbă de grija faţă de artiştii care ar fi putut fi… bombardaţi cu sticle şi cutii, ci a fost doar înţelegerea cu brand-urile agreate de a-şi vinde produsele la preţuri mult mai mari şi fără să fi văzut cineva vreun bon fiscal. La fel s-a-ntâmplat şi cu interzicerea fotografierii sau filmării… În ciuda atenţionărilor cu reţinerea sau confiscarea aparatelor şi cu ştergerea imaginilor foto şi video clandestine, toţi spectatorii au filmat de zor şi au fotografiat netulburaţi de vajnicii organizatori. Şi, un alt amănunt deloc de neglijat: André Rieu s-a văzut nevoit să (ne) facă şi un pic de educaţie... Nu a început partea a doua a spectacolului până când şi ultimii spectatori întârziaţi (filmaţi pe ecranele uriaşe, dar transformaţi brusc în... vedete), cu sucuri, beri şi floricele în braţe, nu şi-au ocupat locurile. Puţini au fost însă aceia care au înţeles mesajul de bun simţ şi apelul la respect al artistului, pentru că majoritatea publicului se amuza nevoiemare...

Născut la Maastricht (Olanda), într-o familie de muzicieni (tatăl a fost dirijor), André Rieu a vândut peste 40 de milioane de albume şi DVD-uri şi are peste 1,5 milioane de fani pe Facebook. Din 1994, de la lansarea CD-ului "*Strauss & Co*" a fost distins cu 400 de Discuri de Platină şi peste 170 de Discuri de Aur, iar din anul 2004 turneele sale s-au aflat mereu în Billboard's Top 10. Supranumit "*Regele Valsului*", acesta cântă pe un *Stradivarius* din 1732, dirijează, asigură entertainment-ul şi prezintă singur show-urile dialogând permanent cu spectatorii.

Radio România

Dan CHIRIAC

La Sala Radio a avut loc a XIII-a ediţie a Galei Premiilor Muzicale Radio România, cu 15 trofee din cristal cu incrustaţii de argint, semnate Ioan Tămâian, înmânate artiştilor pentru performanţele lor din anul 2014 în muzica pop, folk, pop-dance şi pop-rock.

Horia Moculescu

Premiile au fost înmânate de interpreţi şi compozitori: Horia Moculescu, Mădălin Voicu, Mihai Pocorschi, Adrian Sână, Laurenţiu Duţă, Marcel Pavel, George Natsis, dar şi de realizatorii de emisiuni de la Radio România: Bogdan Pavlică, Ionuţ Dragu, Daniela Mihai Soare, Mihai Cosmin Popescu şi Gabriel Marica. Premiul Artistul anului a fost oferit de Ovidiu Miculescu, Preşedinte Director General al Radio România. Premiul special pentru întreaga carieră a fost înmânat de către Laurenţiu Duţă compozitorului Horia Moculescu, care a fost aplaudat la scenă deschisă.

Pe scena Sălii Radio au urcat şi au cântat premianţii : 1. Cel mai bun debut: grupul Maxim; 2. Cel mai bun cântec pop: Emoţii – 3SE; 3. Cel mai bun cântec pop-dance: Mamma mia – Laurenţiu Duţă / Elena Gheorghe feat. Glance; 4. Cel mai bun cântec pop-rock: De la capăt – Voltaj; 5. Cel mai bun mesaj: Taxi – What's Up; 6. Cel mai bun album: Rock' n roll baby - Direcţia 5 / Cat Music; 7. Cel mai bun compozitor: Adrian Sână; 8. Cel mai bun artist pop-rock: Voltaj; 9. Omul cu chitara: Mircea Vintilă; 10. Cea mai bună interpretă: Delia; 11. Cel mai bun interpret: Cristi Enache; 12. Cel mai bun duet: Noapte caldă – Bere Gratis & Sore; 13. Cântecul anului: Pe aripi de vânt – Kazibo / Delia feat. Kaira; 14. Artistul anului: 3SE. Premiul special pentru întreaga carieră – compozitorul Horia Moculescu.

Interpreta Alexandra Ungureanu şi realizatorul Matinalului Radio România Actualităţi Eugen Rusu au prezentat Gala – eveniment transmis în direct de Radio România Actualităţi şi de Radio România Internaţional si ulterior de TVR 1 - coproducător al evenimentului. Seara s-a încheiat cu recitalul susţinut de 3 Sud Est.

Albumul cu amintiri

Revenirea spectaculoasă, miraculoasă a lui Gabriel Cotabiţă ne face să apelăm din nou la această imagine de arhivă, veche de circa două decenii. Am putea-o intitula ”Ce tineri şi ce... pletoşi erau!”. De la stânga la dreapta, la o festivitate de premiere: Cotabiţă, Dan Bittman (să nu uităm că la un moment dat, anterior, Cotabiţă a fost solist la Holograf), Mihai Pocorschi, Mihai Alexandru (încă în perioada lui rock), Teo Peter, Loredana Groza, Cornel Fugaru, Şerban Georgescu, Mădălina Manole, Daniel Iordăchioae şi... un fragment din Cătălin Crişan. După cum se poate constata cu tristeţe, patru dintre cei din fotografie nu mai sunt printre noi...

Concurs "Titel Popovici" la Iaşi

Sedonia AXENTE

Şcoala de arte ce poartă numele regretatului muzician ieşean a organizat prima ediţie a unei competiţii omagiale. E drept, în condiţii modeste, într-o sală mică, fără vedete invitate (şi doar sunt atâtea care i-au cântat melodiile lui Titel Popovici!), deci un festival mai degrabă local, cu 26 de concurenţi, dintre care 2 din Republica Moldova (tot doi membri ai juriului, din 9 – prea mulţi, opinăm - au fost de la Ungheni, de peste Prut, ceea ce nu este normal).

Din juriul prezidat de compozitorul Dumitru Lupu au făcut parte, între alţii, cunoscutul om de radio Corneliu Mureşanu, văduva compozitorului, doamna Mimi Popovici, solista Giovana Georgescu (care a susţinut şi un recital 100% Titel Popovici), directorul Şcolii de arte, Traian Mocanu, prof. Marcel Maxim. De sonorizare s-a ocupat chitaristul Paul Babici, care a şi... prezentat (iată de ce opinăm că renumele compozitorului omagiat merită o organizare profesionistă, în care să se implice toate forurile locale), iar celelalte micro-recitaluri au fost susţinute de Nina Cuciuc, Aurel Niamţu, Ştefan Atârgoviţoaie (toţi au inclus în program cel puţin o piesă de Titel), Constantin Florescu. La cat. 15-40 de ani (ciudat interval!) au fost 7 laureaţi, dintre care s-a detaşat câştigătoarea Trofeului, profesoara de muzică din Târgu Frumos Cristina Gogan, iar premiul I, ex aequo, a fost acordat Sabinei Străchinaru (premiată la festivalurile de romanţe de la Târgovişte şi Zlatna) şi Anei-Maria Leonte. La 6-15 ani au fost 3 laureaţi, dominaţi de talentata Daria Bahrin, pr. I. Dincolo de toate, e un început, important este ca proiectul să fie dezvoltat, încercând să egaleze marile festivaluri organizate cândva la Iaşi de Titel Popovici. Iată mai jos consideraţiile preşedintelui juriului.

Calda amintire a Moldovei

Dumitru LUPU

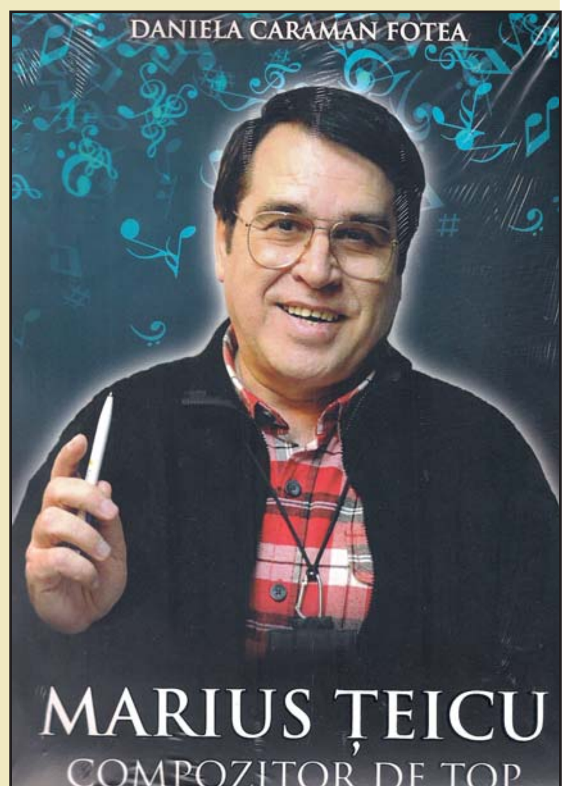
Am participat la acest festival cu o mare dragoste, pentru că m-au legat de Titel Popovici şi de soţia sa o adâncă stimă şi prietenie. Ne vedeam de cel puţin două ori pe an la Bucureşti sau la festivalurile importante şi aflam din ziare ce se întâmplă la Iaşi, pentru că aici s-au petrecut întotdeauna lucruri foarte importante din punct de vedere cultural... Aici încă mai există o sete de cultură şi este datoria noastră să ducem lucrurile mai departe. A fost un festival minunat, cu o gală splendidă şi sunt sigur că va creşte de la an la an.

S. Străchinaru, Mimi Popovici

Casa de cultura “MIHAI URSACHI” este situată în Copou, la doar câţiva metri de statuia şi teiul lui Eminescu. Juriul, concurenţii şi spectatorii au făcut zeci de fotografii profitând de vremea excepţională. În concurs s-au cântat două piese. Una din repertoriul compozitorului TITEL POPOVICI, cealaltă la alegere. Am sugerat că de la următoarea ediţie şi cea de-a doua piesă să fie aleasă din repertoriul românesc. Alături de negativele originale ale pieselor lui TITEL POPOVICI, puse la dispoziţia concurenţilor de Ecaterina (Mimi) Popovici, au mai fost auzite şi alte câteva variante moderne realizate de profesorul Şcolii de Arte din Iaşi, Marcel Maxim. Recitalurile au fost adevărate modele de interpretare a muzicii lui TITEL POPOVICI, fiind susţinute de foştii săi elevi şi colaboratori: Giovana Georgescu (o interpretă cu un timbru vocal remarcabil), Ştefan Atârgoviţoaie (remarcat în cadrul multor concursuri naţionale şi internaţionale, acum cu vocea în schimbare), Nina Cuciuc (o voce care mi-a adus aminte de Ala Baianova) şi Aurel Niamţu (veche cunoştintă, într-un progres remarcabil). Marea majoritate a concurenţilor de la grupa mică au cântat bine, dar mai au mult până la expresivitatea cerută de muzica şi versurile maestrului. Grupa mare de vârstă a dat atenţia cuvenită intonaţiei corecte şi expresivităţii, fiecare aducând o nota originală pieselor alese. A fost foarte interesant să ascult muzică scrisă în anii ’80 într-o interpretare nouă, dinamică, actualizată, ceea ce în mod sigur îi va motiva pe viitorii concurenţi să studieze repertoriul maestrului.

Marius Ţeicu

Volumul, apărut prin colaborarea editurilor TiVoli şi Tracus Arte, are 270 de pagini, este elegant tipărit (policromie) de Mediaprint - ar mai fi fost puţin de lucru la corectură, mai lipsesc diacritice, dar e inevitabil - şi include CD-ul “Best of Marius Ţeicu”, editat în 2006 (an după care a compus îndeosebi pentru copii) de Ovo Music, casa de producţie a lui Ovidiu Komornyik. Efectiv, între coperţile sale se află toată viaţa şi cariera reputatului compozitor: amintiri ale mamei, colegilor de liceu (între care Titus Munteanu şi Dumitru Moroşanu), Conservator (Luminiţa Vartolomei, Cristian Mihăilescu, Magda Buciu, acelaşi Moroşanu), ale colaboratorilor care au fost alături de el încă de la debutul în formaţiile Dixie ’67 şi Modern Grup... Doar dacă le-am transcrie tuturor numele ne-ar trebui câteva zeci de pagini, dar între ei nu puteau lipsi, în ordinea apariţiei în carte, Mihai Constantinescu, George Grigoriu, Stela Enache, Olimpia Panciu, Stela Popescu, Corina Chiriac, H. Moculescu, J. Kerestely, Alexandra Cepraga, Cornel Patrichi, Fuego, Monica Anghel, Andrei Tudor, Mihai Alexandru, Angela Similea, Marina Voica, Titus Andrei, Adriana Trandafir, Adrian Daminescu, Loredana Groza, Margareta Pâslaru, Mirabela Dauer, Silvia Dumitrescu, Alexandru Arşinel, George Natsis, Cătălin Măruţă, Marina Almăşan, între mulţi alţii... Cu ocazia festivalului internaţional “George Grigoriu” (regretatul creator i-a fost naş de căsătorie!) de la Brăila, am discutat cu protagonistul despre această veritabilă “enciclopedie Ţeicu”, din care nu lipseşte practic, nimic: familie, turnee, televiziune, teatru, filme, universităţi unde a predat, musical-uri, partituri, discuri, vreo 350 de titluri de melodii de muzică uşoară. Îi cunoşteam scrupulozitatea, ştiam cât de ordonat este, iar el mi-a confirmat că a pus la dispoziţia autoarei (care are meritul de a fi structurat acest uriaş material informativ), pe secţiuni, documentaţia adunată cu migală de cinci decenii încoace. Cartea este recomandată, pe drept cuvânt, de Smaranda Oţeanu Bunea şi Grigore Constantinescu şi chiar că nu ar trebui, cum se spune, să lipsească din biblioteca iubitorilor de muzică uşoară, ceea ce s-ar întâmpla mai uşor dacă editurile ar renunţa la preţul exagerat... Indiscutabil, un profesionist impecabil, un dascăl răbdător, un coleg admirabil, un prezentator şi actor TV şarmant, un familist convins, un instrumentist de clasă, un muzician tobă de carte, un om minunat şi plin de umor, un “compozitor de top” (poate la reeditare se va găsi un titlu mai inspirat)... aceştia meritau o asemenea carte: din întâmplare, dar şi din fericire, toţi poartă acelaşi nume – Marius Ţeicu! (O. U.)

Adrian Romcescu

Cum vezi starea muzicii româneşti actuale - uşoară, pop, dance, etc?

O stare bună şi chiar de succes a muzicii pop, dance şi rock promovată de industria privată a muzicii (producători,radiouri private, tv. de profil), cu o pătrundere consistentă pe piaţa străină, comparativ cu alte ţări cu mai multă experienţă de profil. Pe de altă parte, o stare tragică a muzicii uşoare tradiţionale, care se vede marginalizată chiar de instituţiile publice ce au ca obiectiv principal promovarea tradiţiei, valorilor şi parfumului unic al creaţiei româneşti, mai ales când avem o artă componistică şi interpretativă de excepţie.

Ce părere ai despre concursurile muzicale TV? Lansează ele cu adevărat noi talente româneşti? Ce ar trebui îmbunătăţit la ele?

E foarte bine că există şi sunt chiar multe. Ele încurajează competiţia, dau posibilitatea dobândirii unei bune experienţe de scenă şi TV tuturor participanţilor şi evident descoperă permanent noi talente. Problema esenţială este faptul că, odată concursul terminat, promovarea ulterioară a acestor tineri dispare dacă ei nu reuşesc să încheie un contract cu o firmă de producţie, impresariat sau un post de TV. O îmbunătăţire ar fi o apropiere mai mare a industriei muzicale private şi a presei, de aceşti producători de concursuri interpretative TV.

Cum se prezintă difuzarea muzicii uşoare româneşti, la radio, TV, pe discuri?

Cum spuneam mai sus, este trist faptul că în curând generaţiile tinere şi foarte tinere nu-şi vor mai cunoaşte melodiile atât de frumoase şi interpreţii atât de iubiţi ai muzicii uşoare româneşti, care sunt parte din spiritualitatea noastră ca popor. Dezinteresul şi lipsa de respect pentru aceste valori devin şi mai şocante când programe muzicale TV din ţări surori cu noi (Italia, Franţa, Spania) nu ştiu cum să-şi venereze mai mult muzicienii, interpreţii, compozitorii sau actorii lor care au devenit legende vii ale culturii lor naţionale.

De ce compozitorii importanţi ocolesc concursurile de creaţie gen Eurovision?

Nu cred că aceste concursuri gen Eurovision sunt ocolite de compozitori. Ele sunt mai degrabă ocolite de interpreţi. Şi eu personal îi înţeleg pentru că presiunea pusă de mass-media pe interpreţi este una enormă şi de multe ori chiar periculoasă pentru cariera lor viitoare. De exemplu o plasare mai slabă în finala Eurovision, chiar

dacă interpretul a avut o prestaţie foarte bună, poate afecta grav viitoarea sa carieră, interesul mass media pentru el şi chiar onorariul pe care îl avea anterior. Mi-aş dori ca jurnaliştii care se ocupă de muzică să fie mai realişti, mai cumpătaţi şi mai ales mai puţin avizi de scandal. Aşa sunt ei în Europa de vest şi mai mult de atât, sunt şi Patrioţi.

Ce ar trebui să întreprindă UCMR, cu prestigiul său, pentru a reda muzicii uşoare româneşti demnitatea meritată?

Evident UCMR nu poate face mare lucru ca instituţie rămasă singură în această stare de fapt a industriei muzicale, prin simplul motiv că sistemul privat deţine supremaţia aproape totală a acestei industrii. Doar într-o colaborare extinsă cu cele câteva instituţii publice şi tot sectorul privat (radio, tv, producţie, video) s-ar putea realiza, prin soluţii care ţin de moralitate, mândrie naţională, respect pentru cultura şi tradiţia noastră şi de ce nu, un minim patriotism, un cadru legislativ prin care să stabileşti un procent de difuzare de 60% muzică românească şi 40% muzică străină. Această legislaţie funcţionează perfect în tot vestul Europei şi este foarte dorită de ascultători şi telespectatori.

Mergi în jurii la festivaluri? Care crezi că e rolul lor? Câteva dintre ele („George Grigoriu" - Brăila, „Dan Spătaru" - Medgidia, Amara) sunt televizate în direct, organizate profesionist, cu participare internaţională, preluând cu succes rolul defunctelor Mamaia şi "Cerbul de aur".

Am participat în juriu la toate aceste festivaluri şi aşa cum spuneam mai sus ele sunt o scenă super profesionistă, se cântă cu trupă LIVE, este şi o experienţă TV şi au un rol extrem de semnificativ pentru solişti. Dar aceste festivaluri nu pot în final decât să propună industriei muzicale tineri valoroşi şi foarte talentaţi care, odată festivalul încheiat, trebuie preluaţi de diferite firme de profil. Sper şi sunt convins că Festivalul Mamaia va fi reluat cât de curând. Este cel de care mă leagă debutul pe scenă în 1973 la doar 17 ani şi care mi-a adus foarte multe satisfacţii ca solist şi compozitor.

Care crezi că a fost cauza dispariţiei manifestărilor amintite?

Am fost de multe ori în juriul Festivalului Mamaia şi ştiu că s-a stopat acum 3 ani din raţiuni strict financiare, cu toate că organizarea festivalului nu presupune cheltuieli exagerate. Dorinţa organizatorilor este de a se relua cât mai curând. La Cerbul de aur nu am participat, dar melodia pe care i-am compus-o Mălinei Olinescu, Mi-e dor de tine, a obţinut Premiul 1 în 1997. Din câte am auzit e posibil să se reia anul acesta.

Proiectele personale pentru perioada următoare?

Am mai multe melodii în lucru atât pentru mine cât şi pentru alţii. Am scris pentru cei mai mulţi dintre colegii mei, dar nu am colaborat deocamdată cu Nico, Paula Seling şi Loredana. Îmi doresc mult să încep aceste colaborări anul acesta. (Red.)

Fuego,

turnee naţionale

Oana GEORGESCU

Încă de la începutul anului, Fuego, aşa cum ne-a obişnuit şi aşa cum îl ştim cu toţii, nu a stat o clipă. A continuat seria de turnee, spectacole şi recitaluri în ţară şi în Rep. Moldova, repetă, înregistrează, comunică şi este extrem de activ pe reţelele de socializare. Toate acestea în timp ce a tocmai a încheiat un alt turneu naţional, pregătit cu multă vreme în urmă. Este vorba despre turneul de primăvară intitulat *"Trăiesc!"* – *"o istorie muzicală în ramă"* a unuia dintre cei mai iubiţi şi apreciaţi artişti români care a adunat în cei peste 20 de ani de carieră 8 Discuri de Aur şi 2 Discuri de Platină, care a lansat 29 de albume şi care, în 2012 a fost recompensat şi onorat cu distincţia de "*Artist al Poporului al Republicii Moldova*".

Aflat pe scenă la Botoşani, la finalul spectacolului "*Testament*" ce-l omagia pe marele Grigore Vieru, Paul Surugiu a primit titlul de cetăţean de onoare al localităţii în care s-a născut tatăl său şi care l-a părăsit pentru totdeauna la numai 58 de ani. Fuego s-a declarat emoţionat pentru acest titlu ce vine din spaţiul în care a pornit povestea vieţii lui... Cu doar două zile în urmă, fusese decorat cu acelaşi titlu în Republica Moldova, în Raionul Criuleni, pentru, citām "*prodigioasa sa activitate şi implicare în propăşirea limbii şi culturii române şi redeşteptarea spiritului românesc de pe cele două maluri ale Prutului*".

Turneul *"Trăiesc!"* a început la Braşov şi a reunit cele mai frumoase, apreciate, aplaudate şi premiate piese din repertoriul lui Paul Surugiu - Fuego, reprezentând pe rând etapele carierei sale, cu evoluţia şi momentele ce l-au marcat din punct de vedere muzical: două ore de spectacol live, care au purtat publicul printre sunetele şi armoniile celor mai frumoşi ani ai interpretului, presăraţi cu versuri şi mesaje, cu poezie, muzică romantică şi de voie bună, dar şi cu ritmuri latino. "Trăiesc! *reprezintă tabloul întreg al activităţii mele de până acum. Cântecele de ieri şi de azi, experienţele prin care am trecut şi pe care le-am transpus ulterior în melodii vor răsuna pentru voi, înşiruindu-vă picturi de vise..."* – mărturisea artistul.

În spectacolul în care a lansat şi melodii în primă audiţie a fost acompaniat de un band de profesionişti, la pupitrul de sunet aflându-se binecunoscutul compozitor Jolt Kerestely, distins cu Marele Premiu pentru întreaga activitate creatoare la Premiile Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România pe anul 2014. În 2013, acesta era recompensat cu premiul Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România pentru cele mai bune

piese, la categoria pop, piese interpretate de Fuego, iar în 2014 cei doi au lansat albumul de autor "*Steaua mea*".

"Pentru mine, e o onoare să colaborez cu cel ce a creat parte din cele mai îndrăgite şi complexe melodii ale muzicii uşoare româneşti". – spunea atunci artistul*. "Am pus un fragment din sufletul meu în interpretarea pieselor, gândind că*

cu Marina Florea

umanitatea, iubirea, existenţa pot fi cântate, pe un şevalet al calităţii din punct de vedere componistic. Albumul îl încununează, cu cinste, pe maestru, oferind simţire creaţiei sale de peste 50 de ani, la ceas aniversar, iar mie îmi oferă un motiv de a spune că muzica e parte a vieţii mele, cu ecouri şi satisfacţii imense. (…) N-ar fi existat o variantă mai potrivită de a celebra nemurirea numelui Kerestely decât în felul de faţă, pe care îl simţi de la primele acorduri, fiind atât de simplu de recunoscut, în genialitatea în care construieşte şi aşează sunetul, reuşind să-i dea suflare de viaţă. Înălţându-se, din inspiraţia noastră, albumul e legendă de ieri, într-un timp de azi şi mâine, de ascultat pentru vecie. Mulţumesc, maestre!".

În turneu, la fiecare spectacol, Fuego a avut şi câte un moment emoţionant alături de Jolt Kerestely, care, pe scenă, a povestit despre A sa carieră artistică. Într-una din zile, el a postat o scrisoare deschisă către maestrul Kerestely: "*Nea Joly, sunteţi o încântare! Şi să mă fi întrebat vreodată cineva dacă măestria se poate combina cu simplitatea, cu voioşia şi boemia, tot n-aş fi ştiut ce răspuns să-i dau până când aţi acceptat cu bucurie să mă însoţiţi în turneul naţional* TRĂIESC. *Mă uimiţi! Prin vitalitatea şi energia ce ne copleşeşte pe noi, cei mai tineri! Prin dumneavoastră am găsit calea artistică şi m-am regăsit din punct de vedere artistic. (..) eu chiar îmi doresc să-mi fiţi aproape mult timp, furând din bunătatea care inspiră, din* lumea de dragoste *ce vă cuprinde de dimineaţa până seara. (…) Recunoştinţa mea e veşnică şi vă promit că la pas, de-acum, ca şi până acum, noi vom merge artistic, pentru că lumea mă vrea cântându-vă, iar pe dumneavoastră vă doreşte şi prin glasul meu. Aveţi abia o viaţă dăruită cântecului românesc şi mai aveţi vreo câteva de oferit!*". Răspunsul a venit prompt şi din partea compozitorului: "*Eu mi-am dăruit viaţa cântecului şi cred cu ardoare că inima de artist e concepută din multă dragoste, din vocaţie, talent şi voinţă. Le ai pe toate acestea şi fără doar şi poate, succesul ţi-a aşternut un* Covor de lacrimi de fericire. *Prin tine mi-am încununat viaţa de cântec, tu fiind glasul şi sensibilitatea trăirilor mele muzicale de acum. Iar dacă vreodată cineva mă va întreba despre bucuriile mele, voi putea exclama că tu, Paul, mi-ai luminat sclipirile, m-ai bucurat şi mi-ai desăvârşit cariera. Să fii departe de* Însingurare, *când* dragostea şi muzica îţi vor spune bună ziua, *iar* noaptea, fată cu cercei de smoală, *să te păstreze un veşnic* copac *al* tăcutelor iubiri!"

Omul sfinţeşte locul

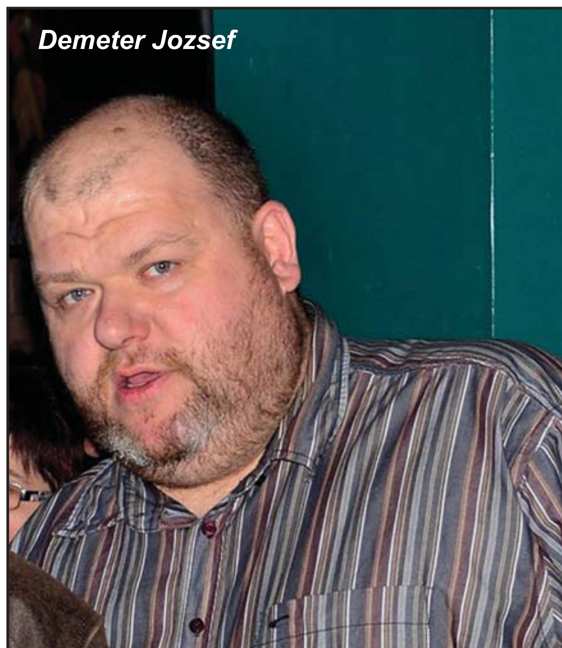
Florian LUNGU

Învolburata lună mai, incluzând cinci (5!) festivaluri de jazz la Bucureşti (16-23 mai – **„Bucharest International Jazz Competition”** ediţia a IX-a, în cadrul **„EUROPAfest”**), Alba Iulia (22-24 mai – **„Alba Jazz Festival”** ediţia a IV-a), Oradea (22-24 mai – **„Posticum Jazz Festival”** ediţia a VI-a), Tulcea (29-31 mai – **„Dobrojazz”** ediţia a II-a), a fost deschisă, din punct de vedere festivalier vorbind, de **„International Student Jazz Festival”** de la Tg. Mureş din perioada 3-7 mai, ajuns anul acesta la ediţia a VII-a. Pusă în pagină organizatorică de **Casa de Cultură a Studenţilor Tg. Mureş**, de **Asociaţia Culturală „Partitura”** şi de **Clubul Jazz&Blues**, această sărbătoare muzicală s-a vădit, ca şi în anii trecuţi, o ireproşabilă dublă manifestare artistică – ***concurs*** şi ***festival*** –, apreciabil realizată în complicatele articulaţii ale unui atare mecanism raportat la apropierea dintre scenă şi public. În fapt, precumpănitor ca proporţie a fost, indiscutabil, aportul organizatoric al **Clubului Jazz&Blues**, nu doar gazdă primitoare a menţionatei manifestări dar şi garantul tuturor solicitărilor legate de locaţie, sonorizare, backline scenic, cazare, catering, promoţie media, relaţii interne şi internaţionale cu membrii juriului, cu concurenţii, cu muzicienii invitaţi să concerteze. Şi nu în ultimul rând atât de dificila misiune a aflării şi angajării sponsorilor! Personajul factotum şi sine qua non a fost şi de astă dată patronul / conducătorul **Clubului „Jazz & Blues”**, mereu binevoitorul, omul deciziilor ferme, parolistul, neobositul **Demeter Jozsef**.

Am remarcat cu satisfacţie numărul sporit de competitori, ca şi sporirea sumei alocate pentru premii, dublă ca valoare faţă de anul trecut. Juriul alcătuit din **Alex Man** (ghitarist şi profesor), **Johnny Bota** (bassist, violonist şi profesor), **Ila Gábor** (pianist, redactor muzical la Radio Tg. Mureş), **Sárik Péter** (pianist, compozitor, profesor), **László Attila** (ghitarist, profesor), **Virgil Mihaiu** (poet, eseist, profesor) şi subsemnatul, a avut de îndeplinit o sarcină deloc facilă, aceea de a evalua realizările valorice ale celor cincisprezece competitori din Cluj, Bucureşti, Iaşi, Tg. Mureş, Vilnius, Budapesta, mulţi dintre ei redutabili! Semnificativă este ideea – demnă a fi preluată şi în contextul altor concursuri similare – de a analiza de către fiecare membru al juriului, după fiecare seară de concurs împreună cu competitorii, prestaţiile acestora.

Iată palmaresul ediţiei a VII-a: ***Premiul pentru grup*** a revenit valoroasei formaţii lituaniane **„Made In 234 Jazz Quintet”** de la Balys Dvarionas Music School din Vilnius; ***Premiul pentru cel mai bun vocalist*** a fost atribuit cîntăreţei **Koszorus Krisztina** (**Koszika**) din Târgu Mureş, absolventă a Academiei „Gheorghe Dima” din Cluj iar ***Premiul pentru cel mai bun instrumentist***, pianistului bucureştean **Alex Pădureanu**, student la Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti şi, ex aequo, trombonistului **Robert Cozma** de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iaşi; **Várallyay Petra** în fruntea propriului **Trio**, de la Şcoala de Muzică Bartók Béla din Budapesta şi-a adjudecat ***Premiul pentru compoziţie, originalitate şi concept***; juriul a mai atribuit două premii speciale grupurilor **„D.A.S. Trio”** de la Şcoala de Artă Muzicală „ETÜD” şi **„Balogh Gyula Quartet”** de la „Liszt Ferenc Academy of Music” din Budapesta.

Scurte caracterizări ale recitalurilor susţinute în cele cinci seri de festival: seria acestor recitaluri a fost deschisă de **Quartetul** pianistului târgumureşan **Sárosi Péter**, un virtuoz al claviaturii care a interpretat îndeosebi creaţii proprii, împreună cu coechipierii săi **Szabolcz Gábor** - saxofon alto, **Szabolcz Gyergyai** - bass şi **Pál Gábor** - baterie. Cîştigătorul ***Premiului pentru grup*** de la ediţia 2014 a Festivalului concurs de la Tg. Mureş, **Quartetul** budapestan al pianistului **Balogh Tamás** – cu **Vidákovich Izsák**, saxofonist şi flautist, **Bartók Vince,** bassist şi bateristul **Hidász Tamás**, a reconfirmat aprecierile pentru o formă interpretativă relevabilă. Deopotrivă aplaudat a fost **Quartetul** ce a urcat pe podium în seara a treia, în frunte cu doi profesori şi membri în juriu, ghitaristul **László Attila** şi pianistul **Sárik Péter** însoţiţi de o secţie ritmică pe măsură, alăturându-i pe bass-istul **Fónay Tibor** şi pe bateristul **Hidász Tamás**. Compartimentul „blues" a fost reprezentat în cea de a patra seară de ghitaristul, cântăreţul şi compozitorul austriac **Ripoff Raskolnikov**, nume de rezonanţă europeană al genului. Recitalul final a fost susţinut cu strălucire de cvintetul tinerei şi atât de talentatei vocaliste **Ana-Cristina Leonte** (ea însăşi premiată în 2012 la Tg. Mureş**)**, totodată inspirată compozitoare, însoţită în demersul său de admirabili instrumentişti – pianistul **Albert Tajti**, saxofonistul **Alex Munte**, bass-istul **Michael Acker** şi bateristul **Tavi Scurtu**.

Demeter Jozsef

Să adăugăm celor spuse, cele patru utile, profesionale ***workshop-uri*** întreţinute matinal de **Alex Man**, **László Attila**, **Sárik Péter**, **Virgil Mihaiu**, serile-nopţi de ***jam session***, afişul investit cu o condiţie grafică inspirată, caietul-program complet, detaliat, prezentat în formulă trilingvă, prezentarea concurenţilor şi a recitalurilor pe scenă realizată bilingv de **Mike Godoroja**, configurarea unui ambient festivalier cât se poate de stimulativ pentru actul artistic propriu-zis – iată alte argumente ce legitimează odată în plus admiraţia noastră pentru eforturile nedrămuite depuse de **Demeter Jozsef**. De aici şi asocierea lui – un veritabil munte de energie – cu titlul acestor rânduri...

"Cheia Sol"

Iată că am trăit s-o vedem (cu bucurie) şi pe asta: un sitcom muzical pe micile noastre ecrane! În absenţa tot mai pronunţată a emisiunilor specializate de muzică uşoară, iniţiativa scenaristei şi regizoarei Carmen Fulger Roşca (ea însăşi, actriţă cu diplomă, joacă în serial) este mai mult decât salutară, cu atât mai mult cu cît muzica este în prim-plan de la un capăt la altul al sitcomului. Pretextul: un concurs muzical între trei şcoli, prilej de a le revedea în chip de concurente, între alţii, pe foarte talentatele Bibi (Bianca Lixandru) sau Ştefania Chesar, iar în juriu pe frumoasa şi talentata cântăreaţă Daryela. Şi cum ar putea să nu fie o competiţie antrenantă şi plină de suspans când între dascălii de muzică ai micilor aspiranţi la glorie se numără Mihai Constantinescu, Ianna Novac sau Dinu Maxer? Deşi realizat cu buget zero (!), toţi protagoniştii participând "pro domo", serialul beneficiază şi de prezenţa unor nume binecunoscute, cum ar fi Adriana Trandafir, Monalisa Basarab (actriţe ale Teatrului de revistă "Constantin Tănase"), Anca Pandrea, Adrian Păduraru, Doina Ghiţescu. În fiecare joi seara, la TV H, numeroşi telespectatori urmăresc avatarurile elevilor şi ale profesorilor lor de muzică, curioşi să afle cine va triumfa în marea competiţie şcolară. Dar, fireşte, va fi cu happy end, totul se va termina cu bine, iar la final toată lumea... râde, cântă şi dansează! În urma succesului, Carmen Fulger Roşca a anunţat că lucrează deja la un alt sitcom, ce va fi lansat la toamnă. Normal, tot cu subiect muzical!

Bibi

Irina TOMŞA

Concerte

Gabi MATEI

ROXETTE. A susţinut al doilea concert în România, la Arenele Romane, după o ploaie torenţială care a cuprins Bucureştiul. Concertul face parte din turneul aniversar care marchează treizeci de ani de carieră, cu o solistă în convalescenţă, cântând din fotoliu. După recitalul formaţiei The Amsterdams a urmat o călătorie printre cele mai cunoscute piese Roxette, precum „Sleeping In My Car", „Crash! Boom! Bang!", „It Must Have Been Love", „Dressed For Success" sau „Joyride", iar la bis „Listen To Your Heart" si „The Look". De remarcat ideea chitaristului Christoffer Lundquist, care a cântat la chitară acordurile piesei „Andrii Popa", susţinut vocal de spectatori.

YNGWIE MALMSTEEN. Inovatorul rockului metalic neoclasic a oferit la Sala Palatului primul concert din România, un show sold out, care a fost înscris la categoria „singurul eveniment din Europa" al artistului suedez. După scurtul recital al formaţiei noastre TROOPER a intrat în scenă cvartetul chitaristului virtuoz, care a oferit piese cunoscute ale repertoriului său - Rising Force, Arpeggios, Seventh Sign, Badinerie/ Adagio/ Far Beyond the Sun, Trilogy, Fugue, Black Star. Un artist energic, exploziv, cu o atitudine uneori imprevizibilă.

MARIZA. Fado-ul, ca gen muzical şi stare de spirit, ne-a fost prezentat strălucitor de Mariza, una dintre reprezentantele de frunte ale noului fado. Combinaţia de sânge portughez şi african care îi curge în vine a dat naştere unei interpretări pline de simplitate şi rafinament. În anul 1999 dispare "Rainha do Fado" Amália Rodrigues şi Mariza se remarcă la un omagiu radiodifuzat în memoria acesteia. Marisa dos Reis Nunes a avut o manieră personală, cuu nerv şi măiestrie, cu un cvartet de acompaniament perfect, iar la un moment dat a oprit amplificarea în sală, spectatorii admirând doar vocea sa, pură şi clară.

Roxette

Printre piese s-au numărat Promete Jura, Fado Vianinha, Chuva, Barco Negro, O Tempo Não Pára, Primavera – favorita sa, Dona Rosa, É Un Não É, Rosa Branca – favorita publicului, Feira De Castro.

JOSÉ FELICIANO. După 35 de ani José Montserrate Feliciano García a urcat din nou pe scena Sălii Palatului şi a susţinut un recital de aproape două ore, alături de un chitarist bas, doi “claviaturişti” şi percuţionist. S-a dovedit acelaşi original interpret al hit-urilor diverselor generaţii, interpretând *That’s alright mama* (Elvis Presley), *Billie Jean* (Michael Jackson), Bamboléo (Gipsy Kings), *Come down Jesus* - 1972, *California dreamin’* (The Mamas & The Papas), *Light my fire* (The Doors), *Qué será* (compoziţie Jimmy Fontana - San Remo, 1971) , *What’d I say* (Ray Charles). Interpretare caldă, un muzician pasional, tehnică chitaristică de excepţie, voce unică, experienţă de 50 de ani de carieră muzicală a unui artist ajuns la aproape !

OneRepublic. Una dintre cele mai apreciate formaţii de pop-rock ale momentului a susţinut primul concert la Bucureşti, cu casa închisă, organizat de Emagic, la Arenele Romane. Concertul a făcut parte din noul turneu de promovare a celui mai recent album al americanilor, intitulat „Native“. După concertul de deschidere al grupului The Makemakes, reprezentantul Austriei în finala Eurovision 2015, spectatorii au cântat la unison cu membrii formaţiei OneRepublic versurile unor piese precum „Secrets“, „All The Right Moves“, „What You Wanted“, „Stop And Stare“, „Something I Need“. „Apologize“. Spre finalul concertului, trupa

J. Feliciano

OneRepublic a cântat „What a Wonderful World“, un cover după Louis Armstrong,

One Republic

O "româncă" la Eurovision!

Octavian URSULESCU

Fireşte, în titlu este o glumă, deşi nu eram departe de situaţia în care un compozitor din ţara noastră – este vorba de cunoscutul Mihai Alexandru – ar fi ajuns să reprezinte Elveţia la finala din acest an Eurovision de la Viena! El a fost la un pas de a triumfa la selecţia naţională din Ţara Cantoanelor (cu toate acestea, repetăm ce am mai spus, normal este ca fiecare ţară să fie reprezentată de artişti locali, altminteri identitatea naţională va dispărea total!). Dar, spre bucuria noastră, a câştigat tot cineva foarte legat de România. Să ne întoarcem puţin în timp. La ediţia din 1971 a festivalului internaţional "Cerbul de aur" de la Braşov Elveţia a trimis-o în concurs pe foarte tânăra Eliane Dambre, care a lăsat atunci o excelentă impresie. Timpul a trecut şi în urmă cu 10 ani la Brăila a fost lansat Festivalul internaţional de muzică uşoară "George Grigoriu". Organizatorii n-au uitat că în urmă cu 35 de ani, la Braşov, artista dăduse viaţă cu deosebită sensibilitate unei creaţii a lui George Grigoriu, "E vârsta întrebărilor", şi au invitat-o în juriu. Din cele zece ediţii de până acum n-a lipsit decât la două, dar mai mult de atât, de fiecare dată a propus gazdelor artişti tineri remarcabili din ţara sa. Pentru că, fără a renunţa la cariera interpretativă, Eliane Dambre conduce la Nyon (la... concurenţă cu UEFA şi FIFA!) o şcoală de canto, "Les Funambules", lansând, în postură de producătoare, interpreţi de calitate. Unii dintre aceştia au venit şi la Brăila, acum câţiva ani duetul mixt Aliose reuşind chiar să plece acasă cu limuzina ce revenea câştigătorilor Trofeului. Dar în memoria publicului şi a telespectatorilor (festivalul de la Brăila a fost transmis în direct de TVR) cel mai pregnant a rămas evoluţia superlativă a altei reprezentante a Elveţiei, Melanie René. Chiar dacă ea n-a primit atunci doar premiul I (cine o fi câştigat Trofeul la ediţia respectivă? Dar cine o fi fost în juriu, fiindcă ea a fost evident cea mai bună?), publicul a ovaţionat-o, în picioare, minute în şir şi a primit-o cu ovaţii în anul următor, când a fost invitată să susţină un microrecital. Aceste două prezenţe în România şi dragostea spectatorilor noştri au marcat-o pe tânăra interpretă şi compozitoare, care anul acesta a mai făcut un pas către celebritate, câştigând selecţia naţională Eurovision. Din acel moment, ea şi producătoarea ei, Eliane Dambre (care din acest motiv, spre regretul ei, nu va putea onora invitaţia de a fi membră în juriu la ediţia a XI-a a festivalului "George Grigoriu"), au fost angrenate în concerte, emisiuni TV şi Radio, interviuri, promovare peste hotare. De fiecare dată, în toate declaraţiile ei, Melanie René subliniază apăsat că datorează imens României, publicului nostru, care i-a dat încredere, festivalului "George Grigoriu" de la Brăila. De aceea am scris în titlu că este aproape "romancă" şi sunt convins că va primi multe voturi din ţara noastră în finala de la Viena. Bookmakerii includ în acest an Elveţia între primele 10 favorite şi să nu uităm că de la Céline Dion încoace n-a mai câştigat un cântec de limbă franceză, ori asta a fost cu mulţi ani în urmă. Melanie René este în egală măsură "auteur-compositeur", cum se spune, adică semnează muzica şi versurile melodiei cu care s-a calificat în finală. Aşadar, pentru că noi, cei din ţară, nu avem voie să votăm piesa Voltaj, nu ne rămâne decât s-o facem pentru această mare prietenă a României. În clasamentul final ne-am dori ca Voltaj să fie pe locul I, iar Elveţia pe II!

Melanie René

"Bijuterii" marca Marcel Dragomir

Octavian URSULESCU

Aşa cum anticipam şi s-a întâmplat de fiecare dată când ne-a părăsit o mare valoare, despre Marcel Dragomir s-a scris şi s-a vorbit timp de câteva zile, apoi a trecut în uitare, conform "tradiţiei" româneşti... Vreo două posturi TV private i-au acordat atenţie, câteva publicaţii, dar nu cei care trebuiau s-o facă, în cât mai multe emisiuni consistente, pentru că instituţiile respective îi datorează enorm regretatului compozitor. Este vorba de TVR (Televiziunea ROMÂNĂ) şi Radio ROMÂNIA, care se dovedesc pe zi ce trece tot mai îndepărtate de actualitatea naţională, deşi sunt posturi publice, plătite din banii tuturor, nu comerciale. TVR are în arhiva sa zeci de programe memorabile în care apare Marcel Dragomir (în primul rând cele ale lui Titus Munteanu, pe care l-a urmat în Ceruri, cum ar fi de pildă "Orchestra compozitorilor"), unul din acestea fiind filmat de mine şi de Nicoleta Păun chiar acasă la compozitor – e vorba de emisiunea "Portret în oglindă". Se putea face o "Săptămână Marcel Dragomir", nu numai cu arhivă, dar invitând în studio interpreţii de vază cu care creatorul a colaborat, dar câte nu se puteau face? Mai există o redacţie Muzicală-Varietăţi în TVR, oare? Mai sunt acolo oameni care l-au cunoscut pe delicatul compozitor, instrumentist, profesor şi interpret? Aceeaşi remarcă legat de SRR, Societatea Română de Radiodifuziune, care, ca şi TVR, are numeroase posturi sau "canale" (cam aici a ajuns muzica uşoară românească în anii din urmă...). Marcel Dragomir a fost mulţi ani de zile redactor-realizator aici, în mod normal trebuia depus pentru câteva ore, asemeni lui Gică Petrescu, în foyer-ul sălii din str. Nuferilor (sau Gral Berthelot, dacă preferaţi), pe scena căreia şlagărele sale au răsunat decenii la rând, în concursurile "Şlagăre în devenire", "Steaua fără nume", în concerte... O scăpare de neiertat pentru cele două nedemne instituţii, care nu manifestă un minim respect faţă de valorile naţionale, este legată de creaţiile de ultimă oră ale maestrului şlagărului. Cu doar câteva luni înainte de a ne fi părăsit, Marcel Dragomir a intrat în studioul lui Marius Mitrofan, interpret de muzică uşoară şi solist al Teatrului de operetă şi musical "Ion Dacian". Imaginile ni-l înfăţişează pe creator vesel, fericit, pentru că la invitaţia sa răspunseseră două personalităţi: Luminiţa Dobrescu, prima câştigătoare din ţara noastră a "Cerbului de aur", venită special din Italia, şi marele actor Florin Piersic, care a mai cochetat şi în trecut cu muzica uşoară. Cele două celebrităţi şi-au îngemănat vocile, rezultând două adevărate bijuterii, melodiile "Doar o noapte de amor" şi "Din noapte-n zi", ambele pe versurile scriitorului Eugen Dumitru, cu care Marcel a colaborat şi la cântecul ce a cucerit "Trofeul Mamaia" în urmă cu câţiva ani. Piesele pot fi ascultate pe you tube, dar nu era oare normal să fie difuzate la Radio România (cu siguranţă însă, amatorul care alcătuieşte aici... „play-list"-ul nici nu ştia cine este Marcel Dragomir!) şi la TVR? Dar mai este oare ceva normal? Imaginile alăturate sunt ultimele oficiale cu Marcel Dragomir în viaţă, aşa cum vrem să ni-l amintim: zâmbitor, fericit, alături de interpreţii săi dragi...

Fl. Piersic, L. Dobrescu

M. Dragomir, Fl. Piersic, L. Dobrescu

Muzicieni români din diaspora (XI)

Doru IONESCU

Din nou despre ediţiile „O poveste... cu cântec!" ale emisiunii „Lumea şi Noi" de la TVR Internaţional (difuzate în fiecare vineri, de la ora 20.30), preluate de TVR 1 duminică dimineaţa, de la ora 7.00, bilunar.

Flavius Teodosiu (Köln, Germania)**.** Saxofonist român de marcă la Köln, alături de trupa sa Eurosound, Flavius a apucat epoca de aur a muzicii româneşti (orchestra RTV dirijată de Sile Dinicu, Basorelief, formaţiile lui Marin Petrache Pechea, Petre Geambaşu dar şi aceea proprie, Tânăra Generaţie). Din 1989 cântă în Germania cu muzicieni români (Mircea Tudoran l-a şi adus acolo) şi internaţionali deopotrivă, adunând un portofoliu impozant de celebrităţi (şi îi pomenesc aici doar pe Jennifer Rush, Joe Cocker, Lionel Richie, Chris de Burgh, Gloria Gaynor, Johnny Logan ori Michael Bolton), iar în ultimul deceniu este prezent din ce în ce mai des pe scenele româneşti. Un capitol aparte al ediţiei – cariera internaţională a fiicei sale, Linda. Ajunsă în 2008 în finala Superstar Germania, acesta este pe val de ani buni, colaborând inclusiv cu Peter Maffay (tot român de-al nostru, una dintre marile vedete ale pop-rockului german); solista are deja mai multe şlagăre de Top 20 în Germania.

Dixie Krauser (Augsburg, Germania). Cunoscut ca basist şi solist vocal de patru decenii în grupuri pop-rock importante (cele mai cunoscute – Pro Musica şi Florian din Transilvania), muzicianul timişorean trăieşte în Germania din ultimii ani '80. A cântat acolo atât cu vechii colegi din ţară, cât şi cu Phoenix ori cu muzicieni germani. Însă tot timpul a revenit pe scenele noastre. În actualul oraş de reşedinţă nu mai are parte de instrumentişti, aşa că – în paralel cu orele de predat muzică – migăleşte la discuri solo, deocamdată de sertar. O emisiune filmată în avanpremiera revenirii în forţă a grupului care i-a dat nume „pentru muzică" (cu care pregăteşte şi un show la Bucureşti), un portret neaşteptat de complex pentru un basist rock.

Traian Cosma

Traian Cosma (Melbourne, Australia). Ultima ediţie a emisiunii (26 decembrie) din 2014 va fi aparţinut arhitectului folkist de la Oradea care în anii '70 cânta împreună cu Marcela Saftiuc, iar în decada următoare deschidea concertele Metropol (cu care a continuat să colaboreze, în 2008 cântând împreună patru piese la show-ul aniversar al acestora). Aflat la Antipozi de 25 de ani, Traian a continuat să înregistreze si să cânte pentru comunitatea românească – compoziţii vechi şi noi, aglutinate pe două discuri needitate oficial, „Zid deasupra căderii", respectiv recentul „Primiţi colindători?". Acesta din urmă aduce, pentru mine cel puţin, o dimensiune rară în uriaşul corpus de cântece tradiţionale de Crăciun, aceea a colindelor orăşeneşti, urbane, unele reluate pe ritmuri şi cu orchestraţii de marş, aşa cum le reţine memoria afectivă a lui Traian. Vizavi de vara australiană în care românii de foarte departe celebrează sărbătorile de iarnă de acasă, o propunere şi pentru grupurile de majorete care însoţesc ceremoniile de sezon pe stil nou, dar şi – de ce nu? - pentru o casă de discuri din România. La mulţi f-ani!

Cezar Tătaru (München, Germania)**.** Unul dintre soliştii pop români importanţi în anii '70, Cezar Tătaru trăieşte din 1982 la München, continuând să-şi exercite pasiunea pentru cântat, manifestată de copil. Ajuns să evolueze pe marile scene româneşti acompaniat de orchestre importante ale perioadei (ori înregistrând poemul pop „Basorelief" al lui Adrian Enescu), solistul a reportnit de la zero în Germania, învăţând şi chitara bas, cu sprijinul unor muzicieni români deja stabiliţi la München – Dan Andrei Aldea şi Cornel Ionescu Muzicuţă. A făcut parte din mai multe grupuri locale - din păcate fără a mai ajunge la o faimă naţională - şi a revenit în ţară să cânte în două rânduri, pentru TVR 1. În 4 iulie 2014, a repetat figura într-un club german, pentru TVR Internaţional.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Şef producţie: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Thomas BEIMEL, Mihai Alexandru CANCIOVICI, Carmen CHELARU, Grigore CONSTANTINESCU, Andra FRĂŢILĂ, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Dumitru LUPU, Carmen MANEA, Doina MOGA, Mircea ŞTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x